

WIEŚCI GMINNE

ISSN 3071-7841

Lipiec - Grudzień 2024

W numerze m.in.: Kalendarium, Z dziejów Markuszowa cz. 8. P. Grudzień; 650-lecie parafii Św. Józefa; Wywiady z: p. W. Żabą; p. J. Polak; Z życia szkoły A. Mroczek; Nasze przedszkole A. Ciuba; Działalność: GDK S. Łowczak; GOPS I. Opolska, OSP; Sesje Rady Gminy; Dane dotyczące bezpieczeństwa na terenie gminy podinsp. T. Tomaszewski.

Odświeżenie tablicy poświęconej pamięci markuszowskich Żydów

Szanowni Mieszkańcy Gminy Markuszów,

Oddajemy w Państwa ręce kolejny numer Wieści Gminnych, opisujący wydarzenia z drugiego półrocza 2024 roku. Bardzo mnie cieszy fakt, że w szóstym roku wydawania naszej gazety doczekaliśmy się sygnałów od naszych Czytelników, że z niecierpliwością oczekują na kolejny numer pisma. To oznacza, że nasza praca ma sens. W gazecie jak zwykle znajdują Państwo kalendarium, ciekawe wywiady, artykuły historyczne i informacje o działaniach naszego samorządu i dużo zdjęć. Ten numer po raz pierwszy wydajemy w całości w kolorze. Mam nadzieję, że ta zmiana przypadnie Państwu do gustu. Życzę przyjemnej lektury.

Wójt Gminy Leszek Łuczywek

Lipiec

4.07. Wakacje z GDK rozpoczęły się wycieczką rowerową nad jezioro Rejowiec. Uczestnicy poznawali miejsca historycznych bitew, był czas na rekreację, gry i zabawy, było też ognisko i pieczenie kiełbasek.

6-7.07. Festiwal Kół Gospodyń Wiejskich i Twórców Ludowych „Tradycyjnie w Nałęczowie” na którym zespół teatralno-obrzędowy "Kalina" z Markuszowa zaprezentował widowisko pt. "Miodobranie".

7.07. Piknik rodzinny w Łanach. Było stoisko z zabawkami i rękodziełem, malowanie twarzy, tatuaże, plecenie warkoczyków, słodycze i lody, a także dmuchańce i animacje dla dzieci. Na zakończenie wszyscy świetnie bawili się przy ognisku. Serdecznie dziękujemy wszystkim zaangażowanym w przygotowanie i uczestnikom pikniku za wspólnie spędzony czas.

7.07. XXVI Biegi Uliczne zorganizowane przez GDK przy współpracy z GKPiRPA. Wzięło w nich udział ponad 70 uczestników w pięciu kategoriach wiekowych. Na wszystkich czekały atrakcyjne nagrody.

14.07. Festyn rodzinny w Zabłociu zorganizowany przez KGW i sołectwo. Strefa gastronomiczna przygotowana została przez panie z KGW Zabłocie - smaczne pierogi, bigos, zapiekanki, chleb ze smalcem i ogórkiem, były też pyszne słodycze - gofry i ciasta, a także darmowe atrakcje dla dzieci t.j. dmuchańce, konkursy, zabawy, pokaz wozów ratowniczych, malowanie twarzy, kolorowe fryzury, owocowe szaszłyki, loteria fantowa. Zabawa była bardzo udana, serdecznie dziękujemy wszystkim zaangażowanym w przygotowanie imprezy.

14.07. Uroczystość odsłonięcia pamiątkowej tablicy poświęconej pamięci zgładzonych w ramach Akcji Reinhardt markuszowskich Żydów - obywateli polskich. Ufundowana ona została przez Marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego. Uroczystość otworzył wójt Leszek Łuczywek, który powitał przybyłych gości. Byli wśród nich: prof. Sabina Bober z KUL - reprezentująca Marszałka Województwa

Lubelskiego, prof. Dan Oren - Amerykanin, potomek żydowskich mieszkańców Markuszowa, który przybył z grupą studentów ze Stanów Zjednoczonych i z Kanady. Gościliśmy też pastora Stevena Reece'a - założyciela fundacji Matzevah, baptystę zaangażowanego w budowanie mostów między Chrześcijanami a Żydami, dr Teresę Klimowicz ze Studni Pamięci, Monikę Tarajko z Teatru NN i dr Pawła Sygowskiego - historyka, znawcę historii żydowskiego cmentarza markuszowskiego. W uroczystości wzięła udział grupa naszych mieszkańców i gminnych radnych.

Społeczność żydowska w Markuszowie przed wojną stanowiła ponad 50% ludności, byli oni tu obecni od XVI wieku. Druga wojna światowa definitywnie przerwała tę historię. Akcja eksterminacji Żydów - Reinhardt rozpoczęta przez Niemców w kwietniu 1942 nieodwracalnie zmieniła obraz Markuszowa. Prof. Sabina Bober podziękowała za przyjęcie upamiętnienia przez Markuszów. Prof. Dan Oren podziękował społeczności Markuszowa za kultywowanie pamięci o zamordowanych mieszkańcach i zwrócił uwagę na to, że źródła historyczne podają, iż relacje między obiema nacjami były w Markuszowie dobre. Zakończył swoje wystąpienie odśpiewaniem modlitwy za zmarłych. Symbolicznego odsłonięcia tablicy dokonali prof. Sabina Bober, prof. Dan Oren i wójt Leszek Łuczywek. Po złożeniu wieńców uczestnicy udali GDK, gdzie obejrzeli wystawę historycznych zdjęć z Markuszowa oraz prowadzili ożywione rozmowy przy ciastku i kawie. Dziękujemy Ewie Wiśniewskiej-Matraszek i Teresie Klimowicz za tłumaczenie podczas uroczystości.

18.07. Układanie drugiej warstwy asfaltu na drodze w Górach Kolonii od Garbowa.

19.07. Wykonawca ułożył drugą warstwę asfaltu na ulicy Krańcowej w Markuszowie.

23.07. Wójt podpisał umowę z firmą STANDROG - wykonawcą wyłonionym w przetargu do wykonania zadania "**Rewitalizacja obszarów na terenie Gminy Markuszów**". W ramach tego działania przewidziano drugi etap przebudowy targowiska, przebudowę kilku ulic w Markuszowie oraz utwardzenie terenów przy budynkach publicznych na terenie gminy. Wartość robót to 7 mln 585 tys. zł brutto.

24.07. Święto Policji. Z tej okazji, na ręce Komendanta Komisariatu w Kurowie podinsp. Tomasza Tomaszewskiego, składamy wszystkim Policjantom i Pracownikom Policji życzenia pomyślności w życiu osobistym i zawodowym.

28.07. Dzień otwartych drzwi w kościele pw. Świętego Ducha w Markuszowie. Kościół wybudowano w latach 1608–1609 na miejscu zniszczonej kaplicy pw. św. Stanisława. Zaprojektował go włoski architekt Piotr Durie, a fundatorką była Gertruda z Opalińskich Firlejowa. Tablica z łacińskim tekstem przy południowym renesansowym portalu upamiętnia to wydarzenie. Choć świątynia była kilkakrotnie niszczona przez pożary, jej obecny wygląd niewiele różni się od pierwotnego. Wyróżnia ją renesansowy szczyt z pilastrami i gzymsami typowymi dla stylu lubelskiego oraz wewnętrzna dekoracja sztukateryjna w kształcie niepełnej gwiazdy. W skład zespołu kościelnego wchodzi XVII-wieczna dzwonnica oraz kolumnowa kapliczka z czasów budowy kościoła, na której frontonie widnieje herb Firlejów – Lewart, oraz inicjały „PD” kojarzone z Piotrem Durie. Kościół pw. Świętego Ducha w Markuszowie znajduje się na Szlaku Renesansu Lubelskiego.

28.07. Trwają gminne inwestycje: zamontowano nowe urządzenia na stacjach uzdatniania wody i oczyszczalniach (inst. fotowoltaiczne) agregaty prądotwórcze. Tej wiosny wykonano nowe odcinki dróg w Górach, Górach Kolonii i Markuszowie.

Sierpień

1.08. Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego. Bohaterscy Powstańcy walczyli za Ojczyznę, o wolność swoich przyjaciół i rodziny. Oddaliśmy im hołd o godz. 17 nadając akustyczny sygnał alarmowy. Powstanie Warszawskie było wystąpieniem zbrojnym przeciwko okupującym Warszawę wojskom niemieckim, zorganizowane przez Armię Krajową w ramach akcji „Burza”. Była to największa bitwa, stoczona podczas II wojny światowej przez organizację podziemną z wojskami okupacyjnymi. W trakcie dwumiesięcznych walk straty wojsk polskich wyniosły ok. 16 tys. zabitych i zaginionych, 20 tys. rannych i 15 tys. wziętych do niewoli. Zginęło od 150 tys. do 200 tys. cywilnych mieszkańców stolicy.

13.08. Wykonawca rozpoczął prace brukarskie przy szkole w Markuszowie.

15.08. Święto Wojska Polskiego, obchodzone na pamiątkę zwycięskiej Bitwy Warszawskiej w 1920, stoczonej w czasie wojny polsko-bolszewickiej.

18.08. Dożynki Gminno-Parafialne rozpoczęły się mszą świętą podczas której Starostowie dożynek Wioletta Wargocka Buczyńska i Janusz Jaszczewski przekazali chleb upieczony z tegorocznych ziaren ks. proboszczowi Michałowi Głowackiemu i wójtowi gminy Leszkowi Łuczywkowi.

Po mszy korowód dożynkowy przeszedł ulicą Ogrodową na plac targowy, gdzie pod nową wiatą odbyły się dalsze uroczystości.

Gości powitał wójt gminy Leszek Łuczywek: „Szanowni zebrani – mieszkańcy i drodzy goście. Nasz poeta Jan Pócek ukazuje nam w swych wierszach Ziemię jako karmiącą Matkę. Dziś spotykamy się tu aby podziękować za jej plony. Ale ziemia nie rodzi w samotności - te plony są owocem ciężkiej pracy rolnika. Chcemy dziękować Wam - drodzy rolnicy, którzy zanurzacie swoje pługi w ziemi, siejecie, dogładcie, a końcu zbieracie plony i dzielcie się nimi. Dzięki Waszej ciężkiej pracy i solidarności nasza ojczyzna rozwija się, a na naszych stołach nie brakuje chleba. Dziś, zgodnie ze staropolską tradycją spotykamy się aby cieszyć się zbiorami i podzielić chlebem upieczonym z nowej mąki. Niech nikomu go nie zabraknie. W tym roku gości nas Markuszów - dziękuję wszystkim, którzy zaangażowali się w przygotowanie tego święta. Szczególnie Pani sołtys Teresie Żurawskiej, której zdrowie nie pozwoliło być dziś z nami i którą z tego miejsca serdecznie pozdrawiamy, życząc powrotu do sprawności. Całej Radzie sołeckiej i starostom: Wioletcie Wargockiej Buczyńskiej i Januszowi Jaszczewskiemu za zaangażowanie. Dziękuję OSP Markuszów za współorganizację uroczystości. Życzę miłego świętowania”.

Po wójcie głos zabrał Radosław Więk - przedstawiciel europoła Krzysztofa Hetmana, starosta puławski Teresa Gutowska oraz były wójt Andrzej Rozwałka.

Podczas dożynek na uczestników czekało wiele atrakcji: bezpłatna zjeżdźalnia, kącik animacji, zabawy i konkursy z nagrodami dla dzieci, pokazy pomocy przedmedycznej i samoobrony w wykonaniu 22 Batalionu Lekkiej Piechoty w Dęblinie, pokaz strażacki i wspaniałe występy: młodzieżowego zespołu tanecznego „Afera”, „Kalinę”, „Słowianek” i dwójki wokalistów, koncert zespołu MELO, a na zakończenie zabawę ludową poprowadził Zespół CEZAR.

Swoje piękne stoiska zaprezentowały KGW z Zabłocia i Bobowisk. Było też dużo słodkości: lody, wata cukrowa, popcorn i wiele innych atrakcji.

W konkursie wieńców dożynkowych komisja przyznała dwa pierwsze miejsca ex aequo: dla wieńca tradycyjnego z Markuszowa oraz wieńca nowoczesnego z Zabłocia. Komisja wytypowała do reprezentowania gminy na dożynkach powiatowych wieńce z Markuszowa, jednak po konsultacjach regulaminowych ze starostwem, na dożynki powiatowe pojechał również wieńiec z Zabłocia, który był tam oceniany w kategorii wieńców nowoczesnych. Podczas uroczystości świętowano również 40-lecie powrotu na mapę administracyjną Gminy Markuszów – pani sołtys Markuszowa ufundowała z tej okazji wspaniały tort, który został podzielony między uczestników uroczystości.

Wszystkim zaangażowanym w organizację uroczystości i jej uczestnikom serdecznie dziękujemy! Następne dożynki odbędą się w Zabłociu.

24.08. Powiatowe zawody sportowo-pożarnicze w Wąwolnicy. Nasza młoda, strażacka ekipa zajęła VII miejsce. Były wielkie emocje. Wiemy jednak, że to początek drogi, która przy systematycznej pracy doprowadzi do podium. Serdecznie dziękujemy za Wasze zaangażowanie.

25.08. Dożynki Powiatowe w Wąwolnicy. Naszą gminę reprezentowały Panie z Zabłocia i Markuszowa ze swoimi wieńcami oraz zespół Kalina. Stoisko przygotowane przez panie z Zabłocia cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem publiczności. Doceniło to jury - KGW Zabłocie zajęło II miejsce w konkursie stoisk dożynkowych.

Oba wieńce - z Markuszowa i z Zabłocia doceniono dyplomami. Pani Rusłana Bielak z KGW Zabłocie zdobyła I miejsce za najlepszy chleb z dodatkami.

Pan **Grzegorz Głowacki** otrzymał nagrodę starosty przyznaną rolnikom z terenu powiatu puławskiego.

Na dożynkowej scenie wspaniale zaprezentował się zespół „Kalina”. Gratulujemy wszystkim i serdecznie dziękujemy za trud włożony przygotowania do dożynek powiatowych.

28.08. Realizacja zadań z funduszy sołeckich: Markuszów - lampy solarne przy ul. Syberia, Kaleń - zamontowano tabliczki wskaźnikowe z numerami nieruchomości. Trwają prace na drodze powiatowej w kierunku Zabłocia. Wykonawca położył pierwszą warstwę asfaltu.

31.08. Dzień Solidarności i Wolności ustanowiony w rocznicę Porozumień Sierpniowych.

Wrzesień

1.09. 85. rocznica wybuchu II wojny światowej. Był to najbardziej niszczycielski i krwawy konflikt w dziejach ludzkości. W czasie wojny zginęło ponad 60 milionów ludzi, w tym 6 milionów Polaków.

Tego dnia obchodzimy również Dzień Weterana.

02.09. Oficjalnie rozpoczęliśmy rok szkolny 2024/ 25.

Z okazji powrotu do szkoły życzymy uczniom zapału do nauki! Rodzicom i Nauczycielom zaś satysfakcji i radości z osiągnięć dzieci.

7.09. Plenerowe zakończenie wakacji 2024 Markuszów. Było to już czwarte wydarzenie zorganizowane przez stowarzyszenie BNGLDSh. Rozpoczęło się ono festynem rodzinnym dla najmłodszych sfinansowanym ze środków funduszu sołeckiego sołectwa Markuszów i tu składamy wielkie podziękowania dla p. Anety Furdal.

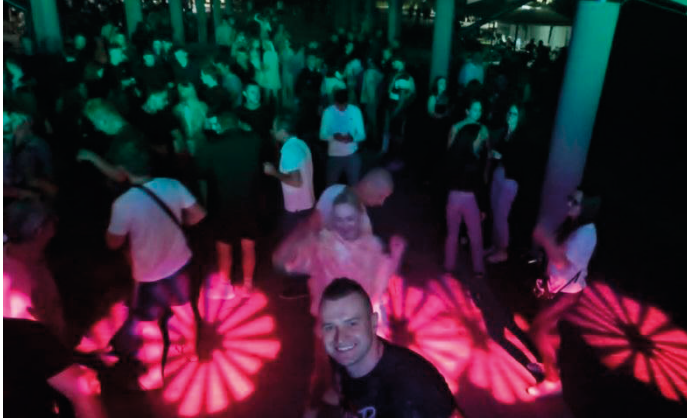
Po godzinie 18 zaczęła się główna część eventu. Poprowadził ją DJ Gregor, któremu towarzyszył DJ Bagrol, a gwiazdą wieczoru był znany i popularny w całej Polsce DJ Killer. Bawiliśmy się przy lubianej przez wszystkich muzyce disco-polo, ale też przy muzyce klubowej. W przerwach od tańca, można było się posilić – dzięki strefie gastronomicznej zapewnionej przez restaurację "Podolanka", której dziękujemy.

Chcemy podziękować za tak liczną frekwencję, wspólną zabawę oraz kulturalne zachowanie. Nad bezpieczeństwem uczestników czuwała policja za co również dziękujemy. Wydarzenie nie odbyło by się gdyby nie sponsorzy!

Szczególne podziękowania dla: Magdy i Grzegorza Opolskich, Adama Próchniaka, Adama Osiaka, Kamila Kuzioły, Krzysztofa Firleja, Grzegorza i Mateusza Michalaków, Pracowni Florystycznej Magdalena Pasek, Pani sołtys Teresy Żurawskiej, Radosława Szymanowskiego, Bożeny Pietruszewskiej, Bożeny Żurawskiej, Ludomira Filipiaka, Wojciecha Pawłowskiego, Leszka Żaka, Wojciecha Grygla, Dariusza Pacuły.

Dziękujemy też: Natalii Buczkowskiej, Halinie Stelmarczyk, Marcelowi Antasowi, Alicji Stelmarczyk, Emilowi Finkowskiemu.

Przedstawiciel BNGLDSH Leszek Barwiński

8-10.09. Obchody 85 rocznicy niemieckiego bombardowania Markuszowa rozpoczęła msza święta za dusze ofiar tych nalotów. Modliliśmy się przy zbiorowej mogile osób, które zginęły podczas tego bombardowania we wrześniu 1939 roku. Wójt gminy Leszek Łuczywek wraz z przewodniczącą Rady Gminy Sylwią Dec-Nader w imieniu całej społeczności lokalnej złożyli wiązanek kwiatów na mogile. Została też zaprezentowana wystawa zdjęć dokumentujących to tragiczne wydarzenie, a mieszkańcy mogli zapoznać się z relacjami historycznymi z tego okresu. Dziękujemy za tak liczny i aktywny udział w upamiętnieniu tych wydarzeń.

14.09. Turniej Piłki Nożnej w Łanach o Puchar Radnego Adriana Bartnika, który w ten sposób chce promować sport i zdrową rywalizację. Mimo przewrotnej aury udało się rozegrać 6 emocjonujących meczy. Po zaciętej rywalizacji panowie spotkali się na wspólnym grillu.

15.09. Obchody 650-lecia istnienia parafii pod wezwaniem Świętego Józefa w Markuszowie. O godzinie 12 odprawiono uroczystą mszę świętą, której przewodniczył JE ksiądz arcybiskup Stanisław Budzik.

Podczas mszy 37 osób przyjęło sakrament bierzmowania. „650 lat to piękny i znaczący wiek. Kolejne pokolenia budowały kościół nie tylko ten materialny, ale przede wszystkim duchowy, przekazując wiarę dzieciom i wnukom. Cieszę się, że obchodząc ten jubileusz, młodzi z waszej parafii przyjmują sakrament bierzmowania. Duch Święty, dziś zostaje szczególnie wylany na młode pokolenie, które przez kolejne lata będzie tę parafię tworzyć” - mówił abp Stanisław.

Po mszy świętej została poświęcona figura Świętego Józefa, którą zaprojektowali i wykonali Maria i Piotr Prusowie „Moja Marka Pracownia Artystyczna Piotr Prus”.

19.09. Wycieczka do Sandomierza, sanktuarium maryjnego w Sulisławicach i zamku Krzyżtopór w Ujeździe. Wzięły w niej udział osoby zaangażowane w organizację dożynek gminno-parafialnych oraz osoby reprezentujące gminę na dożynkach powiatowych.

22.09. I Powiatowe Zawody Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych na Stadionie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Puławach.

Październik

14.10. W Szkole Podstawowej im. J. Pocka w Markuszowie miały miejsce **uroczystości Święta Komisji Edukacji Narodowej i ślubowania pierwszoklasistów.** Pierwszacom życzymy wielu sukcesów na edukacyjnej ścieżce. Nauczycielom i Pracownikom oświaty składamy serdeczne życzenia zdrowia, satysfakcji z wykonywanej pracy, pomyślności w realizacji celów oraz dalszych sukcesów w pracy zawodowej i życiu osobistym.

16.10. Dzień Papieża Jana Pawła II.

21.10. Trwają prace na drodze powiatowej między Markuszowem przez Zabłocie i Góry do granicy gminy z Gutanowem. Gmina Markuszów dofinansowuje ten powiatowy projekt

Listopad

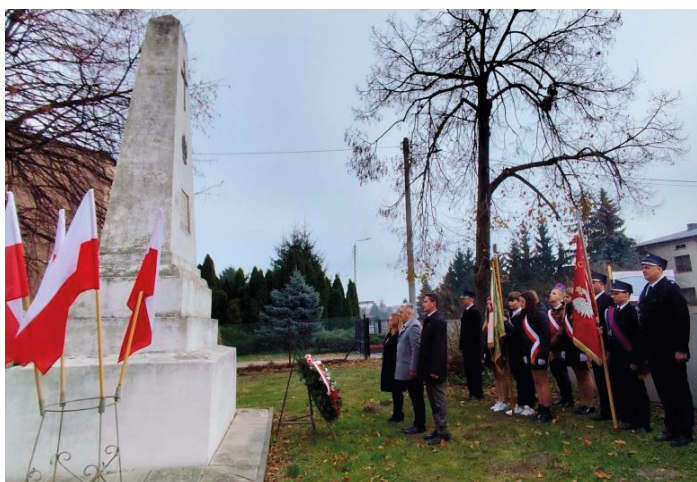
9-10.11. Warsztaty wokalne prowadzone przez Grzegorza Głucha. W niedzielę o godz. 18 w Domu Kultury odbył się wspaniały koncert **JEDNO SŁOWO WYSTARCZY**, na którym zaprezentowano wszystkie piosenki, których uczestnicy nauczyli się na warsztatach

11.11. Obchody Narodowego Święta Niepodległości rozpoczęliśmy wspólnym odśpiewaniem hymnu pod urzędem gminy, gdzie została uroczystie wciągnięta polska flaga na maszt. Uczestnicy udekorowani białoczerwonymi kotylionami, przeszli w pochodzie do kościoła pw. Świętego Ducha, gdzie ks. prob. Michał Głowacki odprawił uroczystą mszę św. w intencji naszej Ojczyzny.

Po mszy wójt gminy wraz z przedstawicielami Rady Gminy Markuszów złożył wiązanek kwiatów pod obeliskiem upamiętniającym odzyskanie przez Polskę niepodległości. Następnie wójt Leszek Łuczywek wygłosił okolicznościowe przemówienie. W uroczystościach wzięły udział poczty sztandarowe z OSP w Kaleniu, OSP w Markuszowie i Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie.

O godzinie 17 w GDK odbył się piękny koncert pieśni z Powstania 1863 roku w wykonaniu zespołu „Kalina”. Zaprezentowano uzbrojenie powstańcze, a dyrektor GDK S. Łowczak otworzył wystawę, która powstała w ramach Projektu pt. „Męczeństwem pracujcie na dzień zmartwychwstania - losy bohaterów Powstania Styczniowego z Powiśla Puławskiego, Markuszowa i okolic.”

Obchody zakończyło wspólne śpiewanie piosenek patriotycznych – w czym prym wiodły nasze wspaniałe śpiewające dziewczęta, którym akompaniowali: Grzegorz Serewa, Cezary Kozak, Marek Jaszczewski i Leszek Łuczywek. Było też pieczenie kielbasek przy ognisku, a panie ze Stowarzyszenia Kobiet Aktywnych upiekły pyszne ciasto i przygotowały herbatę i kawę. Dziękujemy za udział w uroczystościach.

5.11. Akademia z okazji Święta Niepodległości w szkole im. Jana Pocka w Markuszowie. Siódmoklasiści pod kierunkiem p. Eweliny Kuflewskiej przedstawili piękny i wzruszający program artystyczny. Podczas uroczystości wręczono także nagrody uczniom, którzy wzięli udział w konkursie niepodległościowym. Gratulujemy wykonawcom i nagrodzonym.

20.11. Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka. W 1989 roku ONZ przyjęła „Konwencję o prawach dziecka”. Jest to najważniejszy dokument chroniący prawa dzieci. Ten dzień to doskonała okazja, aby przypomnieć, że każde dziecko, niezależnie od płci, bez względu na to

w jakim miejscu się urodziło, jakiej jest narodowości, jaką religię wyznaje, czy pochodzi z rodziny bogatej czy ubogiej, ma takie same prawa. Każde dziecko zasługuje na to, by dorastać w atmosferze miłości, szacunku i zrozumienia.

21.11. Dzień Pracownika Socjalnego. Dzień Życzliwości. Wszystkim Pracownikom Pomocy Społecznej i wolontariuszom, składamy życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności, poczucia spełnienia i satysfakcji w służbie drugiemu człowiekowi. Dziękujemy za Waszą pracę.

24.11. 65-lecie Klubu Twórców Ludowych w Puławach. Gmina Markuszów była tu zawsze świetnie reprezentowana: Jan Pock, Zygmunt Kupisz, a dziś te tradycje kontynuuje Pani Elżbieta Wójtowicz.

Pierwszym prezesem był Bronisław Pietrak, z Gutanowa a jednym z członków Aleksander Fijałkowski z sąsiednich Przybysławic. Nagrody, odznaczenia i gratulacje były udziałem pasjonatów kultywowania pięknych ludowych tradycji. Serdeczne gratulacje!

Grudzień

4.12. Wręczenie wyróżnień **Wolontariusz Roku Powiatu Puławskiego**. Gratulacje dla wyróżnionych. Jesteśmy bardzo dumni z nagrody przyznanej dla Szkolnego Koła Wolontariatu działającego w Szkole Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie.

Wspaniała ekipa pod wodzą super opiekunek! W naszej szkole funkcjonuje też Sztab akcji "Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę". Zapraszamy do włączenia się w zbiórkę, bo zgodnie z hymnem akcji "przecież nawet odrobinę też podzielić można".

6.12. Naszą gminę odwiedził **Mikołaj** z OSP KSRG Markuszów z prezentem - kalendarzem na 2025 rok.

12.12. Konkurs na stanowisko dyrektora Gminnego Domu Kultury. Zgłosiło się dwóch kandydatów: Aleksandra Duda i Sławomir Łowczak. Komisja konkursowa po wysłuchaniu prezentacji kandydatów

i analizie koncepcji działania placówki, zdecydowała, że nowym dyrektorem GDK zostaje p. Aleksandra Duda. Nowej Pani Dyrektor życzymy wielu sukcesów na stanowisku i satysfakcji z wykonywanej pracy.

13.12. Rocznica wprowadzenia stanu wojennego.

16.12. W Komendzie Powiatowej Policji Puławy miała miejsce uroczystość przekazania nowych radiowozów, współfinansowanych przez gminy i Powiat Puławski. Gmina Markuszów partycypowała w kosztach zakupu radiowozu dla Komisariatu Policji w Kurowie. Życzymy policjantom bezpieczniejszej pracy w nowych pojazdach.

20.12 Apel świąteczny w Szkole im. Jana Pocka w Markuszowie. Brawa dla drugoklasistów i pań nauczycielek za tą wzruszającą uroczystość.

22.12. Przedświąteczne spotkanie na skwerze w Markuszowie. Nie było co prawda śniegu lecz był czas na wspólną modlitwę, kołędowanie i serdeczne rozmowy, podzieliliśmy się opłatkiem i Betlejemskim Świątecznym Pokojem. Dziękujemy wszystkim za obecność i stworzenie miłej, świątecznej atmosfery, a księdzu Proboszczowi za wspólną modlitwę.

Pięknie dziękujemy KGW Bobowska za przygotowanie smacznego barszczyku, a Piekarni Piecyk z Markuszowa za pyszne kapuśniaczki. Serdecznie dziękujemy naszym śpiewającym Dziewczętom: Antoninie Opolskiej, Zuzannie Gawron, Natalii Bukale i muzykom: Grzegorzowi Serewie, Cezaremu Kozakowi, Markowi Jaszczewskiemu i Leszkowi Łuczywkowi za uprzyjemnienie nam tego spotkania!

24.-26. Święta Bożego Narodzenia. Wszystkim naszym Mieszkańcom i ich bliskim życzymy spokojnych świąt.

Pani **Agnieszka Woźniak-Urban** od września 2024 r, sprawuje funkcję **przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Markuszowie**. Jest koordynatorem gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, do spraw narkomani i przeciwdziałania przemocy. Od wielu lat związana z profilaktyką i pracą w GK RPA. Jest prezesem Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych Gminy Niemce, którego celem jest wspieranie lokalnych społeczności i inicjatyw w tej gminie. Angażują się w projekty mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców, organizowanie wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i wspieranie rozwoju lokalnego.

Dyżur w budynku UG w pierwsze poniedziałki miesiąca od 15.00-17.00 tel. 607 089 100

Agnieszka Woźniak-Urban
pracownik socjalny
23-letnie doświadczenie w pracy w Komisji RPA
25 lat pracy z dziećmi
prezes Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych Gminy Niemce
społeczniczka zaangażowana w wiele lokalnych inicjatyw

Od 2 stycznia 2025 r. **dyrektorem Gminnego Domu Kultury w Markuszowie** będzie pani **Aleksandra Duda**.

Aleksandra Duda
animatorka i menedżer kultury
mgr. turystyki i rekreacji
podypl. studia z zakresu Zarządzania Projektami Europejskimi i Zarządzania Kulturą
Od kilkunastu lat związana z Muzeum Nadwiślańskim Kazimierza Dłn, gdzie pełniła funkcję kierownika Działu rozwoju i projektów, a następnie samodzielnej pracowniczki ds. rozwoju i projektów.
Zasiada w zarządzie Regionalnego Towarzystwa Przyjaciół Wąwolnicy.

Z dziejów Markuszowa

cz. 8 Markuszów w XX w. cz.3

– koniec II wojny światowej i pierwsze lata po wyzwoleniu.

Jak już wspomniano w poprzednim artykule, trudne lata niemieckiej okupacji zakończyły się w Markuszowie w niedzielę, 23 lipca 1944 r. - tego dnia został on bowiem wyzwolony przez oddziały rosyjskie, wypierające Niemców z terenów Lubelszczyzny. Czy była to zmiana na lepsze – można by o tym długo dyskutować, jednak nie jest to przedmiot niniejszego artykułu. Skupimy się w nim bowiem na wydarzeniach z końca II wojny światowej, związanych z Markuszowem.

Zajęcie Markuszowa przez Rosjan nastąpiło w wyniku dużej operacji wojskowej, noszącej miano Operacji Brzesko-Lubelskiej. Rozpoczęta w połowie lipca 1944 r. siłami 1 Frontu Białoruskiego miała ona na celu rozbięcie brzeskiego i lubelskiego zgrupowania wojsk niemieckich, zajęcia Lubelszczyzny wraz z Lublinem i „zainstalowanie” w nim nowo powstałych władz polskich. Po sforsowaniu przez siły rosyjskie Bugu w dniu 21 lipca, ze składu 1 Frontu wydzielono mobilną grupę w składzie 7 Gwardyjskiego Korpusu Kawalerii oraz 2 Armii Pancerniej, która otrzymała zadanie jak najszybszego zdobycia Lublina. Siły tej ostatniej 22 lipca sforsowały Wieprz i ruszyły w kierunku Lublina. Czołówkę rajdu tworzyły pododdziały 3 Korpusu Pancernego (gen. mjr. Wiedeniejew), a dokładniej jego 50 Brygada Pancerna (płk. Liberman), która pędząc m.in. przez okolice Markuszowa, dotarła w godzinach popołudniowych do podlubelskiej Pociechy.

Zatrzymajmy się na chwilę na wschodnich obrzeżach Markuszowa, gdzie wydzielony z ww. sił głównych oddział rosyjskich pancerniaków czekało wspomnianego 23 lipca gorące powitanie, bynajmniej jednak nie od razu ze strony miejscowej ludności. Otóż w bezpośredniej okolicy naszej miejscowości - mając informacje o wycofujących się z tego rejonu Niemcach - zaczęli się w zasadzce miejscowi partyzanci z Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich oraz Armii Ludowej. Akcja związana była z otrzymanym dzień wcześniej rozkazem rozpoczęcia w okolicy Markuszowa akcji „Burza”, części ogólnokrajowego zrywu Armii Krajowej, mającego na celu zbrojną dezorganizację odwrotu administracji i wojsk niemieckich, uchodzących w kierunku zachodnim pod naporem Armii Czerwonej. Nie była to jednak wspólna akcja okolicznej partyzantki – czy to z powodu różnic politycznych czy innych niesnasek, partyzanci urządzili dwie zasadzki: AK-owcy wraz z partyzantami z BCh ulokowali się w centrum Markuszowa, zaś mniej liczebni AL-owcy oczekiwali Niemców przed miejscowością. Na nich jako pierwszych wpadły nadjeżdżające od strony Cezaryna dwa rosyjskie czołgi T-34, które partyzanci niewiele myśląc przyjęli ogniem z broni ręcznej. Po chwili zorientowali się w sytuacji i przerwali ostrzał, a rosyjscy czołgisti podążyli dalej w stronę Kurowa, racząc niefortunnych zasadzkowiczów żołnierskimi słowami. Zajmujący centrum Markuszowa partyzanci z AK i BCh mieli dzięki tej potyczce więcej czasu na zorientowanie się

w narodowości nadjeżdżających pancerniaków i walki nie podjęli – z dobrym skutkiem dla samej miejscowości, której zupełnie niepotrzebna byłaby bitwa w zabudowaniach ze zdenerwowanymi załogami czołgów.

Po ostatecznym wyjaśnieniu sytuacji oraz powrocie Rosjan z Kurowa, na ulicach pojawili się mieszkańcy Markuszowa, witając przybyszów chlebem i solą.

Po krótkim postoju rosyjscy zwiadowcy ruszyli dalej, by dołączyć do sił głównych, które tego dnia rozpoczęły walki o Lublin (ostatecznie wyzwolony 25 lipca 1944 r.).

Po przejściu frontu, przyszedł czas na zaprowadzanie nowego ładu administracyjnego. 6 sierpnia 1944 r. w Markuszowie powołano Gminną Radę Narodową (dalej: GRN). Była ona nowym, zhierarchizowanym (rady gminne podlegały pod podobne instytucje na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym), „państwowym” dodatkiem do tymczasowo utrzymanego, przedwojennego systemu samorządów lokalnych. Organem wykonawczym GRN był Zarząd Gminy i wójt, łączący w ten sposób funkcję organu wykonawczego samorządu lokalnego (gmina) oraz administracji państwowej (GRN). Do kompetencji GRN należało m.in. planowanie działalności publicznej, a w szczególności ustalanie budżetu oraz planu świadczeń w naturze, ustalanie zasad i warunków, na których organy wykonawcze samorządu mogą zawierać umowy w sprawie np. zaciągnięcia pożyczki, a także kontrola działalności organów wykonawczych (rządowych i samorządowych). Taki dualistyczny system utrzymał się do połowy lat 50-tych XX w., kiedy to wprowadzono nowy, jednolity podział administracyjny kraju, likwidując na kilkanaście lat jednostki samorządu lokalnego w postaci gmin. Ale o tym w następnej części...

Paweł Grudziń

Bibliografia: Sławomir Łowczak, *Burzliwa historia Markuszowa*, Markuszów 2001; „Gdy Lublin stał się stolicą...” na: ryneklubelski.pl; Marian Burek, *Czas i ludzie. Dzieje gminy i parafii Markuszów*, Markuszów 2024, https://ru.wikipedia.org/wiki/3-j_Tankowyj_Korpus [https://pl.wikipedia.org/wiki/Rada_narodowa_\(Polska_Ludowa\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Rada_narodowa_(Polska_Ludowa)) Zdjęcia: 1. opisybroni.pl 2. <https://teatrn.pl/lublin-fotografia/lublin-w-lipcu-1944-roku/>

Z życia naszej szkoły

Pierwszego września 2024 uroczystą mszą świętą rozpoczął się Nowy Rok Szkolny 2024/2025 w Szkole Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie. Uczniowie i nauczyciele wrócili z radością po wakacyjnej przerwie do odremontowanej szkoły. Na drugim piętrze zorganizowaliśmy dla naszych uczniów nową galerię prac uczniowskich pt.: „Podwodny Świat” oraz Prawa Dziecka. Udało się również doposażyć salę do zajęć Integracji Sensorycznej w specjalistyczne pomoce dydaktyczne.

Nauczyciele w pierwszym semestrze roku szkolnego realizowali wiele ciekawych programów, konkursów oraz wycieczek. Założony został „Szkolny Klub Europejski”. Zorganizowaliśmy kampanię „Dzieciństwo bez przemocy”. W szkole cyklicznie odbywają się również cykliczne spotkania z Panią Muzyką, dzięki czemu uczniowie rozwijają swoje talenty. Realizujemy też program profilaktyczny „Godzina dla Młodych Główn”. Na uwagę zasługuje również projekt ogólnopolski „Emotikowe Pożeracze Smutków”, w którym dzieci szyją na świetlicy szkolnej maskotki, emotikony oraz inne rzeczy. W tym roku maskotki wykonane przez naszych uczniów zostały zlicytowane na aukcji, a cały dochód został przeznaczony na Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Na uwagę zasługuje również realizowany z uczniami Ogólnopolski Program Projektor. W ramach spotkań z rodzicami zorganizowaliśmy również prelekcję dla rodziców z udziałem Państwa Werwińskich „Dom mocnych więzi”. Zorganizowaliśmy też spotkanie z podróżnikiem, który opowiadał o swojej podróży do Maroko. W szkole rozwijaliśmy również talenty historyczne uczniów poprzez organizację żywych lekcji historii oraz współpracy z GDK w ramach realizacji projektów historycznych. Nasi uczniowie uczestniczyli też w Lubelskim Festiwalu Nauki.

W szkole organizowane są liczne zajęcia przedmiotowe dla uczniów rozwijające zainteresowania m.in. z języka niemieckiego, angielskiego, matematyki, czy języka polskiego. Nauczyciele wychowania fizycznego prowadzą w ramach wolontariatu zajęcia SKS dla uczniów. Dodatkowo w szkole uczniowie mogą uczestniczyć w zajęciach tanecznych, piłki nożnej, zajęciach karate, zajęciach z zakresu programowania z wykorzystaniem klocków lego.

Na uwagę zasługują też liczne wyjazdy m.in. do Świdnika na przedstawienie „Jaś i Małgosia”, wycieczka do Poleskiego Parku Narodowego, wyjazd integracyjny z rodzicami do Parchatki, wyjazdy do kina do Nałęczowa i Lublina, wycieczka integracyjna do lasu Borek, wycieczka do Woli Gułowskiej i Woli Okrzejskiej oraz wyjazd integracyjny dla uczniów do Motycza do Centrum Dobrego Wychowania, gdzie uczniowie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych realizowali projekt edukacji społecznej i obywatelskiej.

Rada Rodziców zorganizowała dla uczniów Teatrzyk Kukielkowy, szkolenie dla uczniów z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej i liczne kiermasze. Ufundowała też nagrody w konkursach organizowanych przez nauczycieli.

W klasach odbyły się spotkania opłatkowe, uroczysty apel świąteczny, dyskoteka z okazji Dnia Chłopaka oraz z okazji Andrzejek, uroczysty apel z okazji 11 listopada oraz Choinka. Samorząd uczniowski uczestniczył - jako jedyna szkoła spoza Lublina - w I Forum Samorządów Uczniowskich w Lublinie. Samorząd Uczniowski jak co roku zorganizował Mikołajki w szkole. W ramach obchodów Dnia Edukacji Narodowej zorganizowane zostało Ślubowanie klas pierwszych oraz Dzień Przedszkolaka. W oddziale przedszkolnym świętowaliśmy dodatkowo Dzień Babci i Dziadka.

W szkole zostały zorganizowane konkursy przedmiotowe przy współpracy Kuratorium w Lublinie. Ogólnopolski konkurs matematyczny „Fenek”, Wojewódzki Konkurs Kolęd i Pastorałek w języku obcym przy współpracy z Lubelskim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

Dużym wydarzeniem był zorganizowany w szkole przez p. Iwonę Landos „Dzień Postaci z Bajek” podczas, którego dzieci przebrały się za swoje ulubione postacie.

Bardzo prężnie działa Wolontariat Szkolny, który został uhonorowany za swoją działalność tytułem „**Wolontariusza Roku**”, przyznawanym przez Starostę Puław. Organizowane były m.in. akcja „Świąteczna paka dla zwierzaka”, zbiórka pieniężna na rzecz Szkoły Podstawowej w Głuchołazach, która ucierpiała podczas powodzi.

W ramach pozyskiwania środków przez Społeczny Komitet Obchodów 50-lecia budowy Szkoły Podstawowej w Markuszowie nauczyciele, rodzice i uczniowie wykonali ozdoby na kiermasz świąteczny oraz upiekli pierniczki i ciasta na kiermasze.

Szkoła w roku 2024/2025 prężnie przygotowuje się do obchodów 50-lecia Budowy Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie oraz do 40-lecia Nadania Imienia. W ramach obchodów uczniowie pod opieką nauczycieli przeprowadzili wywiady z dyrektorami, nauczycielami i absolwentami szkoły: p. Krystyną Wróblewską, p. Władysławem Żabą, p. Jolantą Grygiel, p. Iwoną Landos, p. B.Kobiątką i p. Agnieszką Mroczek. Na szczególną uwagę zasługuje wywiad z córką Patrona Szkoły - p. Jadwigą Polak.

Planujemy też uroczyste Odsłonięcie Tablicy Pamiątkowej, Akademię z elementami folkloru lokalnego, Kapsułę Czasu, Konkurs Poezji Jana Pocka, publikację o szkole i wiele innych przedsięwzięć.

Dyrektor szkoły Agnieszka Mroczek

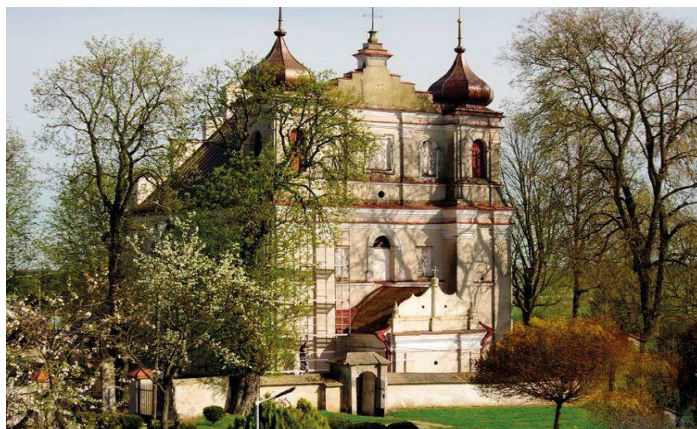
650-lecie parafii w Markuszowie

Parafia Świętego Józefa w Markuszowie – to parafia rzymskokatolicka, należąca do archidiecezji lubelskiej i dekanatu garbowskiego. Dawniej należała do dekanatu kazimierskiego, potem puławskiego. Została erygowana w 1374. Jest prowadzona przez księży archidiecezjalnych. W 1906 r. z parafii rzymskokatolickiej wyodrębniła się parafia mariawicka. Jej granice zasadniczo do dzisiaj nie uległy zmianie. Miejscowości do niej należące to: Barłogi, Bobowiska, Bronice kolonia, Góry wieś, Góry kolonia, Kaleń, Kłoda, Łakoć (część), Łany, Markuszów, Olempin, Olszowiec, Wólka Kątna, Zabłocie i Zastawie. Parafia Markuszów powstała prawdopodobnie między rokiem 1355 a 1424. Najstarsze akta „Konsystorza Lubelskiego” z 1424 r., podają już wtedy dane o niej. Również Jan Długosz w „Liber beneficiorum” pisze o jej istnieniu. W tych czasach cała wieś i proboszcz płacili dziesięcinę klasztorowi na Świętym Krzyżu. Na początku XVII wieku obok proboszcza było w parafii dwóch wikariuszy. Istniała też szkoła kierowana przez rektora. W życiu religijnym pewną rolę odgrywały bractwa np. bractwo św. Anny. Funkcjonowała biblioteka licząca już w XVII w. ponad 100 książek. Na miejscu starego, drewnianego, chylącego się ku upadkowi kościoła pod wezwaniem św. Małgorzaty w połowie XV w. rozpoczęto budowę nowej świątyni p.w. św. Józefa Oblubieńca NMP. W 1608 r. rozpoczęto budowę kolejnego kościoła (szpitalnego) pod wezwaniem Świętego Ducha. Wybudowano go w miejscu wcześniej istniejącej kapliczki p.w. św. Stanisława. W 1982 rozpoczęto budowę kaplicy w Zastawiu p.w. św. Antoniego z Padwy.

Kościół świętego Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny

Obecny kościół parafialny został wybudowany w miejsce starego, drewnianego, chylącego się ku upadkowi kościoła pod wezwaniem **św. Małgorzaty**. Przez ponad pół wieku kościół ten pełnił funkcję zboru kalwińskiego. Wyznający kalwinizm Andrzej Firlej dokonał około 1557r. zaboru kościoła i udostępnił go swym współwyznawcom. Dopiero po śmierci Andrzeja, jego bratanek Jan Firlej z Dąbrownicy, podskarbi koronny wraz ze współmałżonką Gertrudą z Bnia Opalińską, córką marszałka koronnego, po nawróceniu na wiarę katolicką zwrócili kościół katolikom. Uroczystej konsekracji dokonano 5 czerwca 1611 r. Kościół parafialny z czasem popadał w ruinę. Widząc fatalny stan kościoła wizytator biskupi zachęcał proboszcza do rozpoczęcia starań o budowę nowej, murowanej świątyni. Ze względu na koszty sprawa nie była łatwa. Jednak dzięki materialnemu wsparciu Jana i Andrzeja Firlejów, bp krakowski Andrzej Trzebicki zezwolił na budowę nowego kościoła i wydał akt erekcyjny w 1669r. Najpierw wybudowano zakrystię, potem bramę wejściową na cmentarz kościelny, na którym składano materiały budowlane. Kamień węgielny pod budowę świątyni położył 12 czerwca 1676r. proboszcz ks. Józef Nieradzki.

W ciągu półtora roku wzniesiono część murów kościoła. Niestety śmierć ks. Nieradzkiego pod koniec 1678 na jakiś czas przerwała prace budowlane.

Dzieło kontynuował kolejny proboszcz ks. Stanisław Jastrzębski. Znaczną kwotę przeznaczył w testamencie ks. Nieradzki. Prace wykończeniowe przeprowadził w 1682 ks. Maciej Michał Tomicki. On też dzięki wsparciu rodu Firlejów wyposażył kościół – do dzisiejszego dnia istnieją monstrancja, taca i kielich. Konsekracji kościoła dokonał 15 października 1690 r. sufragan krakowski ks. biskup Stanisław Szembek, który nadał mu wezwanie św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny, św. Macieja Apostoła i św. Michała Archanioła. Pod koniec XVIII w. przez ks. Józefa Zagórskiego została wybudowana plebania. Znajduje się ona po dzień dzisiejszy po południowej stronie kościoła parafialnego. Kolejnymi kolatorami kościoła byli kasztelan kamieniecki, wojewoda lubelski, dziedzic markuszowski Kajetan Hryniewiecki, hrabia Rafał Tarnowski, hrabia Władysław Tarnowski. 23 września 1811 na skutek pożaru, kościół uległ częściowemu zniszczeniu. Spalił się gontowy dach na kościele, chór z organami, schody wejściowe „prowadzące” na chór oraz drewniana dzwonnica. Po tym zdarzeniu ówczesny dziedzic Markuszowa hr. W. Tarnowski „pozostałe szczątki murów starannie poprawił, cały gmach pokrył i tym sposobem przyprowadził kościół do pierwotnej dobroci a następnie i porządku”. W 1830 roku położono nowy dach na kościele - kryty gontem, wieże kryte były blachą.

Zniszczenia naprawiono, ale już w 1840, podczas wizytacji, stwierdzono ubytki tynków zewnętrznych oraz zniszczenie dachu. Ówczesny proboszcz ks. Dobrzyński wzmocnił sklepienia ankrami, a zakrystię pokrył słomianym dachem. Jego następca ks. Wincenty Nowakowski w 1855r. przesłał do Rządu Gubernialnego Lubelskiego sprawozdanie o bardzo złym stanie kościoła i potrzebie kapitalnego remontu. Pisał, że „kopuły na kościele ledwo wiszą, lada

dzień grozą zawaleniem”. Jego starania przyniosły skutek w 1860r., kiedy to zatwierdzono projekt naprawy świątyni. Pierwszy, częściowy remont przeprowadzono w 1862 r., wykonano wówczas nowe pokrycie dachowe z dachówki ceramicznej oraz zrzucano barokowe kopuły na wieżach, ale na ich miejsce nie dano nowych. W latach 1866–1867 podjęto kolejny remont i wówczas blacharz z Lublina zobowiązał się „pokryć blachą angielską obydwie wieże w kościele”. Gruntowny remont został przeprowadzony dopiero w roku 1884. Ks. Wiktor Jezierski w 1919 dobudował od strony południowej kościoła drugą, większą zakrystię. W 1972 wymieniono drewnianą konstrukcję dwóch wież, dach pokryto nową blachą i odnowiono elewację zewnętrzną. Kościół stanowi budowlę jednonawową w stylu baroku lubelskiego. Przy prezbiterium są dwie zakrystie, na frontonie dwie wieże, ołtarze drewniane. Ołtarz główny to konstrukcja barokowa z rokokową dekoracją. W ołtarzu tym są obrazy: Matki Boskiej Częstochowskiej (1920), Trójcy Świętej, Świętej Rodziny (XVIII w.) i Miłosierdzia Bożego (1981). Dwa ołtarze boczne stoją przy tęczycy: po prawej stronie - z obrazem Komunii św. Stanisława Kostki, a po lewej - z obrazem św. Franciszka z Asyżu. W nawie po prawej stronie stoi następny ołtarz z obrazem św. Antoniego, zaś po lewej stronie nawy znajduje się ołtarz z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego. W świątyni jest wiele zabytkowych obrazów i tablic nagrobkowych.

Kościół poszpitalny pw. Świętego Ducha

W miejscu gdzie dzisiaj znajduje się kościół pod wezwaniem Świętego Ducha na przełomie XVI/XVII stała drewniana i zniszczona **kapliczka** p.w. **św. Stanisława**. Akta wizytacji biskupiej z roku 1603 wspominają o jej fatalnym stanie. W związku z powyższym kapliczkę wyburzono. Fundatorką nowego kościoła została Gertruda z Bnia Opalińska, córka marszałka koronnego, małżonka Jana Firleja z Dąbrownicy podskarbiego koronnego. Fakt ten upamiętnia tablica z łacińskim tekstem umieszczona przy południowym renesansowym portalu.

Akt erekcyjny został wystawiony 24 maja 1608r. w Krakowie przez biskupa krakowskiego ks. Piotra Tyleckiego. Budowa kościoła trwała w latach 1608–1609. Wzorcem architektonicznym była prawdopodobnie fara w Kazimierzu Dolnym.

Budowniczym świątyni markuszowskiej był Piotr Durie (pochodzący z miasta Glacie w okręgu weneckim). Konsekracji nowego kościoła dokonał 12 czerwca 1611 biskup kijowski ks. Krzysztof Kazimierski. Był on kościołem szpitalnym - znajdował się przy nim przytułek (szpital) dla 12 ubogich. Istniał fundusz zbierający datki i darowizny na utrzymanie przytułku i kościoła. Mimo ofiarności świątynia popadała w ruinę, o czym zaświadczały akta wizytacji biskupiej w latach 1644–50. Kolejne wizytacje potwierdzają postępującą dewastację. Nie znaleziono środków na prace zabezpieczające i zawaliło się sklepienie kościoła. W następnych latach wykonywano tylko doraźne remonty.

Na początku XIX w. kościół jako dzwonnica domagały się kapitalnego remontu. Niestety nie doszło do tego, gdyż 23 września 1811r. był pożar Markuszowa i kościół oraz przytułek spłonęły. Dopiero kilka lat po pożarze dzięki ofiarodawcom, zwłaszcza właściciela Markuszowa hrabiego Tarnowskiego, ks. Michał Głębiński zdołał odbudować kościół wraz ze szpitalem. Kolejny pożar Markuszowa w 1892 r. zniszczył bezpowrotnie przytułek i w dużym stopniu kościół. Po zgromadzeniu funduszy podjęto kolejną próbę odbudowy świątyni, dzieło to ukończono w 1896r. We wrześniu 1939r. w wyniku nalotów niemieckich bombowców uszkodzeniu uległ dach kościoła, który naprawiono w 1942r. Aktualnie wygląd kościoła w zasadniczym układzie bryły nie różni się od pierwotnego. Uwagę zwraca renesansowy szczyt z charakterystycznymi dla typu lubelskiego podziałami w postaci pilastrów i gzymsów. Wewnątrz kościoła znajduje się dekoracja sztukateryjna w kształcie niepełnej gwiazdy. W skład zespołu kościelnego wchodzi dzwonnica z XVII w. oraz pochodząca z czasu budowy kościoła kolumnowa kapliczka. Na jej frontonie umieszczono rodzinny herb Firlejów – Lewart oraz inicjały „PD” łączone z osobą Piotra Durie.

Źródło: strona parafii i wikipedia

Wywiad z Panem Władysławem Żabą Dyrektorem Szkoły Podstawowej w Markuszowie w latach 1972-1991

Jaka była Pana droga do objęcia stanowiska Dyrektora Szkoły w Markuszowie?

Nauczycielem i wychowawcą zostałem w latach 60tych. Uczyłem historii, wiedzy o społeczeństwie, przysposobienia obronnego, a czasem i innych przedmiotów. Początki mojej pracy zawodowej wiążą się ze Szkołą Podstawową w Garbowie. Tam zdałem praktyczny egzamin komisyjny, potwierdzający moje kwalifikacje zawodowe. Następnie uczyłem w Szkole Podstawowej w Stoku koło Klementowic. Po 6 latach, dostałem dwie propozycje objęcia kierowniczych stanowisk: w Szkole Podstawowej w Markuszowie i w Szkole Podstawowej w Woli Przybysławskiej. Wybrałem propozycję pracy na stanowisku dyrektora w Markuszowie, gdyż tu urodziłem się i wychowałem, znałem ludzi i ich mentalność.

Jak długo pełnił Pan funkcję dyrektora szkoły?

Obowiązki dyrektora szkoły objąłem 1 września 1972 r. Wcześniej w okresie wakacyjnym przejąłem inwentarz od mojego poprzednika p. Mariana Pytki. Na stanowisku dyrektora pracowałem 19 lat.

Kiedy objął Pan funkcję dyrektora szkoły na pewno miał Pan plany i marzenia związane z tym miejscem. Czy udało się je zrealizować?

Kiedy objąłem stanowisko dyrektora, pierwszą rzeczą, którą chciałem zrobić było poprawienie warunków nauki i pracy w budynku starej szkoły. W tym celu m.in. urządziłem klasopracownie przedmiotowe, które znacznie ułatwiają proces nauczania, wymieniłem całe oświetlenie. Natomiast moim wielkim marzeniem był nowy budynek szkoły - dobrze zorganizowany i wyposażony. Myślę, że plany i marzenia udało się zrealizować. Wspomniał Pan o starej szkole. Czy mógłby nam Pan opowiedzieć, jak ona wyglądała i gdzie się znajdowała oraz w jakich warunkach uczyli się uczniowie?

Kiedy objąłem stanowisko dyrektora, szkoła mieściła się w budynku, w którym obecnie jest przedszkole. Do tego budynku dołączony był drewniany barak, w którym znajdowały się po obu stronach izby szkolne, środkiem przebiegał korytarz. Ogrzewanie było węglowo - piecowe. Nie było kanalizacji ani sanitariatów. W salach, w celu zachowania higieny, znajdowały się miednice, wiadra z wodą oraz mydło. Uczniowie do łazienek musieli wychodzić na zewnątrz - do oddzielnego drewnianego budynku z kabinami. Nie było szatni, na korytarzach znajdowały się wieszaki, na których uczniowie zostawiali odzież wierzchnią. Obok szkoły była studnia, z której początkowo czerpano wodę dla

potrzeb szkoły. Po pewnym czasie do budynku starej szkoły dociągnięto linię wodociągową. Niestety, ponieważ nie było kanalizacji, korzystano z niej w ograniczony sposób. Dostęp do punktu z wodą miały jedynie panie sprzątaczk. Nabierały one wodę w wiadra i roznosiły po izbach lekcyjnych. Tak to wyglądało w starej szkole. Natomiast w 1975 roku przeszliśmy do nowego budynku.

Czy mógłby nam Pan przybliżyć historię powstania budynku nowej szkoły?

Budynek, w którym się obecnie znajdujemy powstał dzięki zaangażowaniu społeczeństwa Markuszowa i innych miejscowości znajdujących się na terenie dawnej Gromadzkiej Rady Narodowej. Zanim objąłem stanowisko dyrektora, powstał Komitet Rozbudowy Szkoły w Markuszowie. Jak sama nazwa wskazuje pierwszym pomysłem było rozbudowanie istniejącej starej szkoły. Jednak działacze miejscowi i członkowie Komitetu doszli do wniosku, że korzystniej będzie czynić starania w zakresie budowy nowej szkoły. Czołowymi działaczami Społecznego Komitetu Budowy Szkoły byli m.in. p. Irena Jaszczewska, p. Jerzy Witek, p. Edmund Leśniak, p. Bolesław Sulenta i wiele innych osób. Delegacje Komitetu wyjeżdżały na spotkania z przedstawicielami władz różnych szczebli i przedstawiały argumenty za zbudowaniem nowej szkoły. Te starania zostały uwiecznione sukcesem. W 1973 roku budowa szkoły w Markuszowie weszła do tak zwanego planu inwestycyjnego. Oznaczało to, że są zagwarantowane środki na zbudowanie placówki. Wkrótce po tym rozpoczęto budowę szkoły na placu zakupionym od Parafii Rzymskokatolickiej w Markuszowie. Szkołę zbudowano według typowego projektu z wielkiej płyty w cyklu dwuletnim. Dzięki dobrej współpracy z kierownikiem budowy, mogłem wchodzić do budynku budowanej szkoły, miałem dostęp do projektu, widziałem rozmieszczenie pomieszczeń. Ułatwiło mi to zaprojektowanie zakupu sprzętu i pomocy naukowych. Na rynku były wówczas duże braki. Wyposażenie do szkół można było dostać w Centrali Zaopatrzenia Szkół w Lublinie. Nie było wyboru, kupowaliśmy to, co było dostępne. Pomoc finansową na wyposażenie i urządzenie szkoły otrzymałem od Komitetu Rodzicielskiego i Komitetu Rozbudowy Szkoły. Wsparcie szkole zapewniały również miejscowe zakłady pracy. Zakład Krawiecki Absolwent, zaproponował nam uszycie zasłon bez opłat. Gminna Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej w Markuszowie udostępniła pomieszczenia na przechowanie zakupionego sprzętu oraz służyła pomocą w zakresie transportu. Rodzice, nauczyciele i pracownicy obsługi bardzo się angażowali: myli okna, wieszali zasłony, wnosili sprzęt. Nauka w nowej szkole, pomimo trwających prac hydraulicznych i wykończeniowych, rozpoczęła się zgodnie z planem 1 września 1975 roku. Początkowo uczniowie korzystali z sanitariatów przy starej szkole. Nie można było korzystać z jadalni i kuchni. Po pewnym czasie prace zostały zakończone a my wszyscy mogliśmy korzystać i cieszyć się z udogodnień nowej szkoły.

Jak liczne były wówczas klasy?

Szkoła liczyła ponad 300 uczniów. Klasy były bardzo liczne. Utworzone były najczęściej dwie klasy dla danego rocznika. Liczba uczniów w oddziale dochodziła do 30. Dyrektor miał możliwość podzielenia oddziału kiedy liczba osób przekraczała 34 osoby.

Jak wspomina Pan grono pedagogiczne i uczniów? Jak układała się współpraca?

Grono pedagogiczne i uczniów oceniam pozytywnie. Bardzo dobrze nam się współpracowało. W tych latach wszyscy byliśmy skoncentrowani na tym, aby warunki w nowej szkole były jak najlepsze. Ciężko pracowaliśmy, ale dzięki współpracy udało nam się osiągnąć cel.

Dzisiaj narzeka się na zachowanie młodzieży. Czy kiedyś w szkołach panowała większa dyscyplina?

Trudno mi porównać zachowanie młodzieży z dawnych lat z tym, jakie teraz uczniowie prezentują. Obecna sytuację znam jedynie ze słyszenia. Muszę jednak powiedzieć, że nigdy nie ma tak, żeby wszyscy uczniowie zachowywali się idealnie. Za moich czasów miały miejsce różne sytuacje, w których trzeba było dyscyplinować uczniów. Wzywaliśmy rodziców, czasami pewne sprawy zgłaszaliśmy na policję. Oczywiście byli też wychowankowie bardzo grzeczni, uczynni. Często duma nas rozpieierała, że mamy taką młodzież.

Co uważa Pan za swój największy sukces zawodowy?

Za swój największy sukces uważam to, że doszło do zbudowania szkoły w Markuszowie. Oczywiście była to w znacznej mierze zasługa społeczników i Komitetu Budowy Szkoły, który istniał jeszcze przed moim przybyciem. Ja pojawiłem się na finiszu działań wokół budowy szkoły. Uważam, że ważną rzeczą i osiągnięciem było też to, że pomimo opóźnienia w oddaniu budynku szkoły do użytku, udało się wprowadzić uczniów do placówki zgodnie z planem i przepisami we wrześniu 1975 roku. Kolejnym osiągnięciem było zorganizowanie szatni w budynku nowej szkoły. Projektant nie zaplanował szatni, a rozwiązaniem miały być poustawiane na korytarzach szafki z płyty pilśniowej. Nie wyglądałyby one estetycznie i zajęłyby dużą przestrzeń korytarza. Dzięki moim staraniom w dwóch pomieszczeniach, które pierwotnie były przewidziane na sale lekcyjne, powstały zamykane i oznakowane boksy. Za sukces uważam też przezwyciężenie trudności, jakie przyniosła reforma administracyjna i oświatowa z lat 70tych. W jej wyniku likwidowano niektóre mniejsze szkoły lub obniżano ich stopień organizacyjny. Taką placówką była na przykład Szkoła Podstawowa w Bobowiskach. Była ona wcześniej ośmioklasowa. W wyniku reformy uczniowie z klas IV-VIII mieli od 1975 r. uczęszczać do szkoły w Markuszowie. Tymczasem nie byliśmy przygotowani na ich przyjęcie. Trwały prace wykończeniowe w budynku szkoły. Trzeba było zorganizować dowozy dla tych dzieci oraz opiekę przed lekcjami. Należało zorganizować dla nich wyżywienie, a w budynku szkoły trwały prace budowlane. Jednakże poradziliśmy sobie z tą trudną sytuacją – to również uważam za swój sukces.

Czyli w naszej gminie istniały też inne szkoły?

Gdy rozpocząłem pracę w Markuszowie istniały szkoły podstawowe: ośmioklasowa w Markuszowie, ośmioklasowa w Bobowiskach z klasami łączonymi, szkoła w Zabłociu z klasami młodszymi i szkoła w Górach dla klas I-III, z której uczniowie po ukończeniu I etapu edukacyjnego przechodzili najczęściej do Przybysławic.

Do jakich chwil powraca Pan we wspomnieniach?

Najchętniej wspominam momenty, gdy odczuwałem satysfakcję z tego, że udało nam się coś osiągnąć. Takim

wydarzeniem było na przykład zaktywizowanie rodziców i Komitetu Rodzicielskiego pod kierunkiem m.in. p. Teodory Żak, p. Heleny Opolskiej, p. Henryki Haby do pracy nad urządzaniem pomieszczeń nowej szkoły czy wspomniane już wejście do budynku nowej placówki w wyznaczonym terminie.

Jaka była najzabawniejsza sytuacja, która przydarzyła się Panu podczas pracy w szkole?

Kiedyś zimy wyglądały zupełnie inaczej - było mnóstwo śniegu. Na lekcjach wychowania fizycznego wychodziłem z uczniami pojeźdzać na sankach. Zdarzyło się kilka razy, że straciłem równowagę i wylądowałem w śniegu. Było wtedy dużo śmiechu. Pamiętam też jak przechytrzyłem jednego z dowcipnych uczniów. Podczas mojej nieobecności uczeń skropił moje krzesło wodą. Myślał, że tego nie zauważę i usiądę. Tymczasem ja miałem naprawdę dobry wzrok...

W Polsce, co jakiś czas przeprowadzane są reformy oświaty. Czy przypomina sobie Pan taką zmianę, której wdrożenie nastąpiło wiele trudności?

Reformy oświaty są bardzo potrzebne, to nie ulega wątpliwości. Życie idzie naprzód, wkracza nowa technika. Szkoła nie może pozostawać w tyle, muszą zachodzić w niej pewne zmiany. Jednak reformy często powstają po objęciu władzy przez nową ekipę rządzącą, która jest zdania, że to co wprowadzili poprzednicy jest złe i wszystko należy pozmieniać. Nie zawsze jest to korzystne. Reformy często wymagają dużych, niepotrzebnych wydatków oraz ruchu kadrowego, który wiąże się niekiedy z problemami z zatrudnieniem nauczycieli. Takie rzeczy nie powinny mieć miejsca. Trzeba zostawiać to co dobre, a zmieniać jedynie to co jest złe. Zmianą, której wdrożenie nastąpiło mi trudności, była wspomniana przeze mnie wcześniej reforma administracyjna i oświatowa z lat 70tych. Zlikwidowano Gminę w Markuszowie i włączono nas administracyjnie do Kurowa. Utworzono wówczas zbiorcze szkoły gminne. Uczniowie z Bobowisk z klas IV-VIII mieli wówczas do nas zacząć dojeżdżać. Powstały trudności w związku z opóźnieniem oddania budynku szkoły do użytku. Musieliśmy zorganizować pracę i dojazd uczniów, zapewnić im opiekę. Było to dla nas duże wyzwanie.

Praca dyrektora jest bardzo odpowiedzialna, na pewno wiąże się ze stresem. Jak Pan odpoczywał w wolnym od pracy czasie? Czy miał Pan jakąś pasję?

Najlepszym lekarstwem na stres było dla mnie oderwanie się od spraw, które mnie martwiły. Przerывałem wówczas rozmyślanie, zajmowałem się czymś innym: wychodziłem na dwór, jeździłem na rowerze lub czytałem prasę. W wolnym czasie najchętniej słuchałem muzyki oraz oglądałem filmy historyczne i przyrodnicze.

Czy za naszym pośrednictwem chciałby Pan przekazać coś uczniom naszej szkoły?

Pamiętajcie, że każdy człowiek jest indywidualnością, to co w nas jest dobre należy pielęgnować, koniecznie trzeba dbać o rozwijanie swoich talentów oraz należy być tolerancyjnym wobec drugiego człowieka.

Bardzo dziękujemy Panu za ciekawą rozmowę i przybliżenie nam obrazu szkoły sprzed lat. Była to dla nas ważna lekcja.

Wywiad przeprowadzili uczniowie klasy VII b z wychowawczynią panią Ewelina Kuflewską.

Wieści z Gminnego Domu Kultury

W domu kultury swoje próby ma zespół teatralno-obrzędowy „Kalina”. Ćwiczy piosenki oparte na folklorze, kulturze i tradycji puławskiego Powiśla i przygotowuje widowiska teatralno-obrzędowe. Jedno z nich „Miodobranie” 6 lipca zespół zaprezentował na Festiwalu Kół Gospodyń Wiejskich i Twórców Ludowych w Nałęczowie.

GDK przygotował dla naszych młodych mieszkańców specjalny program wakacyjny. 10 i 24 lipca odbyły się wycieczki do Warszawy do Wodnego Parku i kina, 4 i 18 lipca wycieczki rowerowe z zabawami na świeżym powietrzu, ogniskiem i pieczeniem kiełbasek, a w 2 i 3 tygodniu lipca zajęcia plastyczne i sportowo-ruchowe.

7 lipca zorganizowaliśmy dla dzieci, młodzieży i dorosłych po raz 26. biegi uliczne. Na uczestników czekały nagrody, sfinansowane przez GK PiRPA w Markuszowie: dmuchane orki, materace do pływania, dmuchane pączki, koła do pływania Star Wars, dmuchane, pływające arbuzy, ananasy. Każdy z biegnących otrzymał nagrodę oraz soczek. W biegach wzięło udział 70 osób biegnących w pięciu kategoriach wiekowych. Grupy: 1 - poniżej SP (dystans ok. 120m), 2 - kl. 1-2 SP (dystans ok. 220m), 3 - kl. 3-4 SP (dystans ok. 220m), 4 - kl. 5-6 SP (dystans ok. 500m), 5 dorośli OPEN (dystans ok. 1000m). W kategorii 1 zwyciężyli: I miejsce Aleksandra Jaszczewska, II Kacper Burek, III Gabriela Kuzioła, IV Jakub Pecio, V Sebastian Gajo. W kategorii 2: I miejsce Emilia Brillowska, II Franciszek Guziak, III Oliwia Kuzioła, IV Wojciech Malicki, V Olek Gałkowski. W kategorii 3 zwyciężyli: I miejsce Wojciech Jabłoński, II Cyprian Wójcik, III Antoni Jaszczewski, IV Martyna Woch, V Franciszek Belica. W kategorii 4: I miejsce Szymon Piątek, II Daniel Suszek, III Piotr Wójtowicz, IV Mateusz Mańka, V Mateusz Serewa. W kategorii 5: I miejsce Paweł Wójtowicz, II Paweł Szymański, III Hubert Sułek, IV Grzegorz Filus, V Piotr Wójtowicz. Wszystkim serdecznie gratujemy. Dziękuję rodzicom za wszelką pomoc w przeprowadzeniu imprezy, Pawłowi Łowczakowi za prowadzenie zapisów uczestników, wydawanie napojów i zdjęcia, Adamowi Wójcikowi za organizację obstawiania mety, Krystynie Łowczak za pomoc medyczną. Dziękuję za udział w imprezie uczestnikom, publiczności i kibicom.

4 i 18 lipca zorganizowaliśmy wycieczki rowerowe nad jezioro Rejowiec. Po drodze poznawaliśmy miejsca historycznych bitew i ważnych dawnych wydarzeń, bawiliśmy się na placu zabaw, graliśmy w badminton, strzelaliśmy z łuku. Nie zabrakło ogniska i pieczenia kiełbasek. W drodze powrotnej zajechaliśmy na lody. 28, 30 i 31 lipca odbyły się Spotkania z robotyką i LEGO. Konstruowaliśmy różne skomplikowane

mechanizmy, bawiliśmy się tradycyjnymi klockami, graliśmy w gry zespołowe, uczyliśmy się współpracy, rywalizowaliśmy podczas konkurencji zręcznościowych.

2 sierpnia rozpoczęliśmy wakacyjne warsztaty taneczne. Przygotowywany był występ, który młodzieżowa grupa taneczna "Afera" zaprezentowała podczas dożynek.

18 sierpnia miały miejsce Dożynki gminno-parafialne w Markuszowie. Po uroczystej mszy świętej korowód dożynkowy przeszedł na plac targowy, gdzie odbyły się dalsze uroczystości. Były: bezpłatna zjeżdżalnia, kącik animacji, zabawy i konkursy dla dzieci, konkurs wieńców dożynkowych, pokazy pomocy przedmedycznej i samoobrony, pokaz strażacki, występ młodzieżowego zespołu tanecznego „Afera”, występy "Kaliny", "Słowianek" i dwójki wokalistów, koncert zespołu MELO. Zabawę ludową poprowadził zespół CEZAR. Stoiska przygotowały KGW z Zabłocia i Bobowisk.

28 sierpnia Dożynki Powiatowe w Wąwolnicy. Na dożynkowej scenie wystąpił zespół "Kalina". Stoisko gminy Markuszów przygotowane przez KGW z Zabłocia zajęło w konkursie stoisk II miejsce. A I miejsce w konkursie chleba (kat. chleb z dodatkami) otrzymał chleb z Zabłocia wykonany przez Ruslanę Bielak.

26. 27 i 28 sierpnia odbywały się Wakacyjne warsztaty LEGO. Każdego dnia był inny dzień tematyczny: "Star Wars", "Minecraft", "Harry Potter" itp.

8 września miały miejsce obchody 85 rocznicy niemieckiego bombardowania Markuszowa. Rozpoczęła je msza święta za dusze ofiar nalotów, modliliśmy się też przy mogile osób, które zginęły podczas bombardowania we wrześniu 1939 r. Wójt gminy Markuszów Leszek Łuczywek z przewodniczącą Rady Gminy Markuszów Sylwią Dec-Nader, w imieniu społeczności lokalnej złożyli kwiaty. Została przygotowana wystawa zdjęć dokumentujących te wydarzenia. Mieszkańcy mogli zapoznać się z relacjami historycznymi z tego okresu. Było wiele pytań, rozmów i wspomnień.

19 września miała miejsce wycieczka dla osób zaangażowanych w organizację dożynek. Zwiedzaliśmy Sandomierz, Podziemną Trasę Turystyczną, wystawę „Czary Napary” Akademii Ziołowej Marcina z Urzędowa. Następnie Sanktuarium Maryjne w Sulisławicach i ruiny zamku Krzyżtopór w Ujeździe.

W październiku ruszyły 2x w tygodniu zajęcia aerobiku.

11 listopada Narodowe Święto Niepodległości. Po części oficjalnej, o godz. 17 w GDK miał miejsce koncert pieśni z Powstania 1863 roku, prezentacja uzbrojenia powstańczego oraz otwarcie wystawy, która powstała w ramach Projektu pt. „Męczeństwem pracujecie na dzień zmartwychwstania - losy bohaterów Powstania Styczniowego z Powiśla Puławskiego, Markuszowa i okolic.” Wystawa mówi o wydarzeniach, które doprowadziły do wybuchu największego w polskich dziejach zrywu narodowego oraz jego przebiegu w okolicach Markuszowa i na puławskim Powiślu. Pokazuje pierwsze godziny powstania w Lublinie, Lubartowie, Kurowie, Końskowoli, Puławach i Kazimierzu Dolnym. Ukazuje powstańcze związki wybitnego malarza Maksymiliana Gierymskiego z naszym regionem, prezentuje historię burmistrza Markuszowa Antoniego Zdanowicza i tragiczne losy Leona Frankowskiego - organizatora powstania w Lubelskiem.

Analizuje najslawniejszą bitwę Powstania Styczniowego, o której pisała cała zachodnioeuropejska prasa i która odbyła się w naszym regionie. Przybliży też losy młodziutkiego powstańca, który został ogłoszony... świętym. Prezentuje losy dziewczyny, która mimo, że była córką rosyjskiego generał-majora, to okazała się wielką polską patriotką - nie tylko organizowała demonstracje i protesty przeciwko władzy carskiej, ale także z bronią w ręku walczyła z Moskalami i została adiutantem powstańczego generała Langiewicza. Przybliży historię majorów Józefa Lenieckiego i Michała Mareckiego, którzy bili się z carskim wojskiem... pod Markuszowem. Prezentuje codzienne życie w powstańczym obozie i uzbrojenie powstańców, którzy z wrogiem walczyli niejednokrotnie bardzo nowoczesną bronią. Zaznajamia z historią bohaterskiego księdza generała Brzóska, kapelana powstańców i najdłużej walczącego Powstańca Styczniowego. Analizuje co powstanie zmieniło w losach chłopów, jak ewoluowało polskie społeczeństwo, kultura, demografia po jego upadku. Dowiemy się z niej jak bardzo weterani Powstania Styczniowego byli szanowani w II Rzeczypospolitej i dlaczego Józef Piłsudski uważał dziedzictwo powstania za fundament, które pomógł kolejnym pokoleniom skutecznie odbudować niepodległość i ją obronić w 1920r. Wystawa prezentuje ponadto współczesne wykopaliska na polu najslawniejszej bitwy Powstania Styczniowego. Pokazuje odnowione i pokolorowane zdjęcia powstańców, dostosowane do percepcji współczesnego odbiorcy. Wystawa zaprasza do wspólnego odkrywania wydarzeń, które zmieniły nie tylko nasz region, ale ukształtowały współczesny, nowoczesny naród i niepodległe państwo. Wydarzeń, które odcisnęły trwałe piętno w naszej historii.

Podczas imprezy odbył się koncert pieśni z czasów powstania 1863 r., prezentacja uzbrojenia powstańczego (przygotowana przez grupę rekonstrukcji historycznych), na zakończenie było również ognisko, śpiewanie pieśni patriotycznych oraz pieczenie kiełbasek.

16 listopada odbyła się Zabawa Andrzejkowa z robotyką Lego. Były m.in.: ciasteczka z wróżką, magiczne modele LEGO, wiele wróżb i inne atrakcje.

7 grudnia Mikołajkowe Warsztaty LEGO. W programie było: tworzenie bombek, budowa ruchomych modeli, różnorodne gry i zabawy oraz słodki poczęstunek.

28 listopada zespół "Kalina" z Markuszowa oraz dyrektor GDK, zaprezentowali w Młodzieżowym Ośrodku Terapii i Readaptacji w Albrechtówce pod Kazimierzem Dolnym, koncert pieśni z Powstania roku 1863 i wystawę pt. "Męczeństwem pracujecie na dzień zmartwychwstania -losy bohaterów Powstania Styczniowego z Powiśla Puławskiego, Markuszowa i okolic".

13 grudnia dla najmłodszych mieszkańców zaprezentowano spektakl pt. „Śledztwo w miejskiej dżungli”. Mówiący o zasadach bezpiecznego zachowania w ruchu drogowym. Młodzi widzowie poznali i utrwaliли pożądane zachowania w sytuacjach drogowych.

GDK pomagał w organizacji Spotkania Opłatkowego, które odbyło się na skwerze 22 grudnia.

Dyrektor GDK Sławomir Łowczak

Wywiad z Panią Jadwigą Polak - córką Patrona Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie

**Witamy naszego gościa - córkę Patrona naszej Szkoły.
Gdzie Pani mieszka?**

Nazywam się Jadwiga Polak i mieszkam w Kaleniu.

Czy ma Pani dzieci?

Mam pięcioro dzieci – trzech synów i dwie córki.

Czy lubi Pani gotować i czy ma Pani ulubioną potrawę?

Tak, lubię gotować. Ulubiona potrawa? trudno powiedzieć, chyba nie mam takiej. Bardzo lubię piec ciasta, a ulubione ciasto, to kolorowa galaretka robiona strzykawką.

Czy pracuje Pani lub pracowała zawodowo?

Obecnie jestem rencistką. Pracowałam w gospodarstwie rolnym, byłam rolnikiem.

Co Pani najbardziej lubi robić?

Lubię haftować obrazy, szydełkować obrusy, serwetki.

Czy Pani tata był wesoły, czy poważny?

Trudno to określić. Raczej był często zamyślony.

W co najczęściej tata bawił się z Panią? Czy opowiadał bajki, czytał książki?

W tamtych czasach, kiedy ja byłam małym dzieckiem nie było jeszcze takiej mody na czytanie bajek przez rodziców. Tata raczej opowiadał różne historyjki ze swojej młodości. Namawiał nas do samodzielnego czytania na głos. Zawsze mówił, że czytając samodzielnie lepiej zapamiętamy.

Czy mówił do Pani wierszem?

Nie, ale kiedy napisał nowy wiersz, wtedy czytał nam na głos i pytał jak nam się podobał.

Jaki jest Pani ulubiony wiersz, który napisał tata?

Mój ulubiony wiersz to „Pole”.

Czy Pani wie, kiedy napisał pierwszy wiersz?

Pierwsze wiersze powstały w 1937 roku. Napisał je jako dwudziestoletni młodzieniec. Pierwsze swoje wiersze opublikował w czasopiśmie „Wici”.

A czy Pani mama też pisała wiersze?

Nie, mama nie pisała wierszy.

Jak Pani myśli, skąd Pani tata brał pomysły do napisania wiersza?

Skąd brał pomysły na swoje wiersze? Z przyrody. Chętnie obserwował przyrodę, kwiaty, ptaki, pola, po czym swoje obserwacje przelewał na papier. Będąc w polu coś tam sobie układał, myślał. Później siadał na miedzy, wyciągał kartkę czy notes, ołówek, które to rzeczy zawsze miał przy sobie i pisał. W tym czasie koń odpoczywał.

Jakie jest Pani najmiłsze wspomnienie dotyczące taty?

Wszystkie wspomnienia są miłe, jedno mniej inne bardziej.

Bardzo dziękujemy za poświęcony czas i rozmowę.

Dziękuję również.

**Rozmowę przeprowadzili uczniowie klasy Ib
pod opieką p. Bogumily Bogusz**

Nasze przedszkole

Wakacje w przedszkolu rozpoczęły się generalnym remontem. Już w lipcu zostały odmalowane wszystkie pomieszczenia. Została wyremontowana klatka schodowa, a jedno z pomieszczeń zostało przekształcone w gabinet dla specjalistów.

We **wrześniu** dzieci zawiąły do pięknie odnowionego wnętrza. Był to czas adaptacji, zawiązywania nowych przyjaźni. Nasi najmłodszy wychowankowie z dnia na dzień coraz lepiej czuli się w murach budynku, w którym spędzają większą część dnia. 16 września w przedszkolu obchodzony był „Dzień Kropki”, który jest okazją do celebrowania wszelkich przejawów kreatywności. W każdej grupie przedstawiono historię małej dziewczynki o imieniu Vashti, która dzięki wspaniałej nauczycielce odkryła, że ma talent do rysowania. Tego dnia dzieci przyszły do przedszkola ubrane w kropki, wykonały prace plastyczne z kropek i zaśpiewały piosenkę pt. „Kropka”. Kolejnym świętem, które obchodzono w placówce był „Dzień Chłopaka”. Tego dnia dziewczynki złożyły piękne życzenia swoim kolegom, odśpiewały sto lat i wręczyły upominki. Nie zabrakło też słodkiego poczęstunku, który przygotowali rodzice. Na szczególną uwagę zasługują cykliczne zajęcia o emocjach prowadzone w każdej grupie przez panią psycholog. Dzieci uczą się rozpoznawać swoje emocje i rozwiązywać trudne sytuacje. We wrześniu dobiegły końca prace budowlane na parkingu przy przedszkolu.

Październik był dla przedszkolaków bardzo pracowity. Oprócz świąt nietypowych, takich jak „Dzień Poczty Polskiej”, „Dzień drzewa” czy „Dzień dyni” odbyły się też zajęcia pokazowe z klocków lego, tańca nowoczesnego, sportowe oraz badawcze. Na tych pierwszych dzieci z każdej grupy miały za zadanie zbudować w dwuosobowych zespołach karuzelę z klocków lego wg instrukcji, a następnie uruchomić ją za pomocą akumulatorów. Dzieci widząc efekt swoich działań wzmocniły poczucie własnej wartości. Kolejne zajęcia pokazowe odbyły się z panią ze szkoły tańca „Wingee”, podczas nich dzieci świetnie się bawiły, poznając ciekawe układy taneczne, zaś dnia 30 października przedszkolaki wzięły udział w zajęciach pokazowych z piłką, które poprowadził trener z „Drużyny Kangura”. W październiku dzieci z naszego przedszkola wzięły również udział w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym pt. „Proporczyk baśniowy tajemnice skrywa, kreatywność, współpraca, rodzina wygrywa” organizowanym przez Szkołę Podstawową w Niedźwiadzie Dolnej. Zostało wysłanych 6 prac.

Listopad to miesiąc zadumy, refleksji oraz miesiąc pamięci narodowej, dlatego już od najmłodszych lat uczymy dzieci polskiej tradycji i obrzędów z nią związanych. Na początku miesiąca każda z grup pod opieką nauczycielek odwiedziła pobliski cmentarz - miejsce pamięci zmarłych. Przedszkolaki w ciszy i zadumie wysłuchały opowieści na temat przeszłości naszej ojczyzny oraz zapaliły znicze na Grobie Nieznanego Żołnierza. 6 listopada w placówce odbyło się spotkanie z podróżnikiem grupy „Trzask”, który opowiadał w fascynujący sposób o odległym kraju,

jakim jest Meksyk. Przedszkolaki podczas prezentacji mogły zobaczyć zdjęcia zachwycających miejsc, takich jak: Muzeum Mumii i głośniego miasta Meksyk. Dzieci z dużym zainteresowaniem słuchały różnych ciekawostek o Meksyku, jego mieszkańcach, a także chętnie oglądały rekwizyty przywiezione z wyprawy: sombrero, ponczo, regionalne tkaniny i ceramikę. 8 listopada w naszym przedszkolu z okazji zbliżającego się Święta Niepodległości odbył się „Pokaz mody patriotycznej” zorganizowany przez nauczyciela współorganizującego przy współpracy z wychowawcami grup oraz rodzicami. W tym dniu dzieci przyszły ubrane w narodowych barwach, aby pięknie się zaprezentować na biało-czerwonym wybiegu. W tle słyhać było patriotyczne melodie, które wprowadzały wszystkich w podniosły nastrój. To był dzień pełen wzruszeń i radości, który z pewnością na długo pozostanie w pamięci dzieci. 19 listopada przedszkolaki miały przyjemność obejrzeć film w kopule pt. „Misja-las”, podczas którego bardzo aktywnie odpowiadały na pytania dotyczące życia roślin. W listopadzie miała miejsce również bardzo ważna uroczystość - „Pasowanie na Przedszkolaka”. Dzieci z najmłodszej grupy z wielkim zaangażowaniem zaprezentowały część artystyczną przygotowaną pod kierunkiem pań z grupy 3-latków. Kulminacyjnym punktem uroczystości było dokonanie aktu pasowania przez p. Dyrektora Beatę Grudzień. Na pamiątkę tego uroczystego dnia przedszkolaki otrzymały dyplomy oraz drobne upominki, a dopełnieniem spotkania był słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców. 25 listopada obchodzono „Światowy Dzień Pluszowego Misia”. Tego dnia dzieci poznały historię pluszowego misia, opowiadały o swoich maskotkach przyniesionych z domu, oraz wzięły udział w grach i zabawach ruchowych związanych z misiami. Nie zabrakło też foto-budki i próbowania miodku z talerza. Ostatnim listopadowym świętem były „Andrzejki”, podczas których dzieci wzięły udział w zabawach z wróżkami, balu poprowadzonym przez wychowawcę 4-latków oraz słodkim poczęstunku.

Grudniowy czas dla naszych przedszkolaków był pełen ciekawych wydarzeń. Już 5 grudnia w naszym przedszkolu odbył się kiermasz ciast, z którego dochód będzie przeznaczony na bal karnawałowy w GDK w Markuszowie. 6 grudnia zaś, jak co roku odwiedził nas Święty Mikołaj i każdemu dziecku wręczył prezent, wywołując tym samym uśmiech na twarzach naszych milusińskich. Każda z grup powitała długo wyczekiwanego gościa piosenką. 13 grudnia dzieci z naszego przedszkola udały się do GDK na przedstawienie teatralne pt. „Śledztwo w Miejskiej Dżungli” - zorganizowane przez Fundację - ależ Gustawie! Spektakl poruszał tematykę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dzięki atrakcyjnej formie widzowie oglądali przedstawienie z zapartym tchem. Już 18 grudnia w naszym przedszkolu poczuliśmy zapach zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia. Tego dnia dzieci z grupy 3-latków wraz z wychowawcą piekły pierniczki, które po południu razem z rodzicami ozdabiały podczas wspólnego kołędowania. 19 grudnia w grupie 5-latków odbyły się warsztaty plastyczne z rodzicami pt. „Świąteczna ozdoba”. Dzieci wraz ze swoimi rodzicami wykonały różnymi technikami piękne bombki, które później mogły zabrać do domu. Tak zakończyliśmy 2024 rok.

Nauczyciel współorganizujący kształcenie Anna Ciuba

Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej w Markuszowie w 2024 r.

Ochotnicy na terenie naszej Gminy wyjeżdżali do **45 interwencji, były to: pożary 15; miejscowe zagrożenie 28; alarm fałszywy 2.** Na pierwszą interwencję długo nie musieliśmy czekać, bo już 4 stycznia na terenie Wólki Kątnej, udzielaliśmy pomocy medycznej i zabezpieczaliśmy lądowisko dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. W marcu ochotnicy wybrali się do OSP Wojciechów, aby oddać krew w autobusie podstawionym przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie. W kwietniu pozyskaliśmy przyczepę z namiotem i wyposażeniem logistycznym. W czerwcu organizowaliśmy imprezę plenerową pod hasłem "Powitanie Lata". W lipcu gościliśmy na festynach rodzinnych w Łanach i Zabłociu. W sierpniu braliśmy udział w Powiatowych zawodach sportowo-pożarniczych - zajęliśmy 7 miejsce.

Uczestniczyliśmy w organizacji dożynek gminno-parafialnych. We wrześniu zorganizowaliśmy zbiórkę dla powodziarzy, do której dołączyli pracownicy z restauracji MCDonald. W październiku braliśmy udział w ewakuacji Szkoły Podstawowej w Markuszowie. W grudniu uczestniczyliśmy w IV Sejmiku Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w Lubelskim Parku Naukowo-Technologicznym. Wzięło w nim udział blisko 500 osób. W 2024r. w ramach projektu "Lubelskie wspiera OSP" nasza jednostka zakupiła 2 aparaty tlenowe. W ramach dofinansowania KSRG kupiliśmy: 1 szt. ubranie specjalne, 1 parę butów specjalnych skórzanych. Dzięki Wspólnocie Gruntowej w Markuszowie udało nam się zakupić 7 kominiarek. Dzięki sołectwom z gminy Markuszów kupiliśmy 15 szt. polarów, 2 szt. czapek, 2 szt. mundur wyjściowy, 4 szt. sznurów, pagonów i koszul wyjściowych, 1 szt. hełm specjalny, 1 szt. latarkę do hełmu. Ze środków własnych kupiliśmy 1 szt. mundur wyjściowy, 70 szt. naszywek z logo OSP, 4 szt. noszaków węzowych, 2 szt. ubrań specjalnych, 1 parę butów specjalnych skórzanych, 1 szt. opryskiwacz akumulatorowy, 9 szt. kasków sportowych do zawodów. Dla MDP kupiliśmy 3 szt. ubrania koszarowe, 10 szt. czapek, 7 szt. koszulek, 8 szt. polarów. Bardzo dużą pomoc finansową otrzymaliśmy od Fundacji Stock, dzięki której mogliśmy kupić ubrania i elementy toru dla MDP (stanowisko węzłów, tarcza nalewowa, kładka, płotek lekkoatletyczny, oznakowania funkcyjnych, 10 szt. ubrań koszarowych, 10 szt. polarów). Grant finansowy bardzo pomógł nam w zaczęciu całej przygody z młodzieżą.

W naszej jednostce bardzo sprawnie rozwija się Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, która liczy 21 osób - 10 dziewcząt, 11 chłopców. Drużyna bardzo chętnie i licznie uczestniczy w cotygodniowych treningach, które przygotowują ją do Zawodów Sportowo-Pożarniczych, które organizowane są przez Państwową Straż Pożarną.

Do tej pory w naszej gminie nie było miejsca, aby rozstawić cały tor treningowy, ponieważ potrzebowaliśmy boiska piłkarskiego oraz bieżni wokół niego. Zarząd OSP nawiązał współpracę ze Wspólnotą Gruntową w Markuszowie, która użyczyła nam teren, na którym było dawne boisko klubu sportowego, który istniał kilka lat temu. Obecnie zaczęliśmy prace nad niwelacją terenu oraz zbudowaniu podłoża pod nową murawę. W planach mamy odbudowę murawy, zasianie trawy oraz zakup pełnowymiarowych bramek oraz dwóch mniejszych. Chcemy, aby w naszej gminie było pełnowymiarowe boisko, by zachęcić młodzież do sportowego trybu życia, aby odciągnąć ich od ekranów telefonów oraz komputerów. Mamy nadzieję, że z pomocą mieszkańców uda nam się zrealizować ten cel. Koszt samych bramek to około 15,000zł, dlatego zachęcamy do przekazania 1.5% na rzecz naszej OSP. Środki te zostaną przeznaczone na rozwój Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.

OSP W MARKUSZOWIE KRS: 000023081

ul. Marka Sobieskiego 1, 24-173 Markuszów

Nasze OSP od lat stara się o zakup fabrycznie nowej pompy do zawodów! Co roku musimy pożyczać ją od sąsiednich jednostek. Mamy nadzieję, że w roku 2025 udana nam się zrealizować ten zakup. Koszt nowej pompy to około 50,000zł. Na ten cel Sołectwa z Gminy Markuszów przeznaczyły 16,500 zł – bardzo dziękujemy!

Przypominamy również o zbiórce elektrośmieci, które można przywozić na plac targowy obok oczyszczalni ścieków.

Terminarz zawodów MDP/OSP 2025: 2 marca II Powiatowe Halowe Zawody MDP - Zespół Szkół Technicznych; 8 marca II Wojewódzkie Halowe Młodzieżowe Zawody Sportowo-Pożarnicze - Piaski, 1 czerwca Powiatowe Zawody - MDP Stadion miejski MOSIR; 30 sierpnia Powiatowe Zawody OSP - Stadion miejski MOSIR.

Zarząd OSP w Markuszowie

Dane dotyczące bezpieczeństwa i porządku na terenie gminy Markuszów w 2024 roku:

Ilość wszczętych spraw o przestępstwo 55.

Ilość wszczętych postępowań dotyczących: nietrzeźwych kierujących pojazd. mech. 9; przemocy w rodzinie (art. 207 kk) 1; niealimentacji (art. 209 kk) 1 z Ust. o przeciwdziałaniu narkomanii 3; kradzieży 9; kradzieży z włamaniem 0; spowodowania uszczerbku na zdrowiu 0; bójki, pobicia 0; uszkodzenia mienia 1; oszustw 4; oszustw komputerowych (wyłudzenie danych, przełamanie zabezpieczeń rachunków bank.) 3; wypadków drogowych 0; pozostałych postępowań w sprawach o przestępstwo 24; Ilość przeprowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenie (w tym dotyczących kradzieży na stacjach paliw) 241 (149); Ilość skierowanych wniosków o ukaranie do sądu z art. 43' ust. 1 Ust. o przeciwdziałaniu alkoholizmowi 0; Ilość nałożonych mandatów karnych z art. 43' ust. 1 Ust. o przeciwdziałaniu alkohol. 23; Ilość ujawnionych wykroczeń dot. bezpieczeństwa w ruchu drogowym /kolizja 57; Liczba zatrzymanych praw jazdy w związku z przekroczeniem prędkości w terenie zabudowanym o 50km/h 25; Ilość wszczętych czynności dot. procedury „Niebieskie Karty” 2; Ilość osób z terenu gminy doprowadzonych w celu wytrzeźwienia do Jednostki Policji 2; Ilość interwencji domowych /przestępstwa przeciwko rodzinie 11;

Ilość interwencji na terenie gminy 404.

**Komendant Komisariatu Policji w Kurowie
podinsp. Tomasz Tomaszewski**

Sesje Rady Gminy Markuszów

V sesja RG 23 sierpnia

Podczas sesji rada dokonała zmian w budżecie i wieloletniej prognozie finansowej związanych z planowanym zaciągnięciem kredytu w kwocie 2,5 mln na sfinansowanie deficytu, zmian w funduszu sołeckim. Uchwały przyjęto jednogłośnie.

VI sesja RG 25 i 27 września

Rada przyjęła zmiany w budżecie. Po przyjęciu protokołów z poprzednich sesji przewodnicząca odroczyła sesję do 27 września. Po wznowieniu sesji skarbnik gminy przedstawiła zmiany. Dyskusję wywołała zmiana budżetu szkoły - zwiększenie wydatków o 180 tys zł na wynagrodzenia i składki. Skarbnik wyjaśniła, że podwyżka wynikała ze znacznego wzrostu wynagrodzeń nauczycieli. Zmiana została przyjęta 12 głosami, przy 2 wstrzymujących się.

W wolnych wnioskach głos zabrali mieszkańcy, których adresy, na wniosek Głównego Geodety Kraju, zostały wykreślone z ewidencji gminy Markuszów.

VII sesja Rady Gminy 25 października

Podczas sesji radni zaktualizowali uchwały dotacyjne dla parafii św. Józefa oraz rozpoczęli procedurę przygotowania nowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Markuszów.

Po rozpoczęciu sesji i przyjęciu porządku obrad radni jednogłośnie (13 obecnych) przyjęli uchwały zmieniające dwie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w ramach realizacji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (RPOZ) "Polski Ład". Wójt wyjaśnił, że aktualizacja uchwał wynika z rozstrzygnięcia przetargu, do uchwał zostają wpisane kwoty wynikające z przetargu.

Pierwsza dotacja zostaje udzielona zgodnie z otrzymaną promesą na inwestycję pn. „Konserwacja elewacji frontowej wraz z elewacją wież kościoła pw. Św. Józefa w Markuszowie”. Dotacja zostanie przekazana ze środków budżetu Gminy Markuszów w 2024 r. w kwocie 505 530 zł oraz w 2025 r. w kwocie 505 530 zł.

Druga dotacja zgodnie z promesą na inwestycję pn. „Wymiana dachu nad przedsionkiem, wraz z wymianą i odtworzeniem drzwi wejściowych do kościoła pw. Św. Józefa w Markuszowie”. Dotacja zostanie przekazana ze środków budżetu Gminy Markuszów w 2025 r. w kwocie 198 030,00 zł oraz w 2026 r. w kwocie 198 030 zł. Środki na wkłady własne (2%) na te projekty zapewniła parafia.

Następnie wójt gminy przedstawił przyczyny przystąpienia do opracowania planu zagospodarowania przestrzennego gminy. Konieczność przyjęcia uchwały wynika z przepisów dotyczących aktualizacji planu zagospodarowania przestrzennego wszystkich gmin w całej Polsce. Jest to wymóg ustawy. Gmina wstępnie rozeznała koszty tych usług do przyszłorocznego budżetu zaplanujemy około 200 tys zł na to działanie. Wójt powiedział, że być może, trzeba będzie zmienić strategię rozwoju gminy. Mapy będą cyfrowe i ogólnodostępne.

Odpowiadając na pytania wójt powiedział, że nowy plan ma docelowo zastąpić dotychczasowe studium.

Nowy plan ma być bardziej opisowy. Uchwałę podjęto jednogłośnie, po czym przewodnicząca zamknęła sesję.

VIII sesja RG 26 listopada 2024

Podczas obrad radni zaktualizowali uchwały o dotacjach na zadania drogowe dla powiatu puławskiego i ustalili stawki podatków na rok 2025,

Po rozpoczęciu sesji i przyjęciu protokołów z poprzednich sesji radni przystąpili do omówienia uchwał zmieniających 2 uchwały z 27 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Puławskiemu na 2 etapy przebudowy drogi powiatowej 2203L - od skrzyżowania z drogą wojewódzką (ul. Kościelna w Markuszowie) przez Zabłocie, Góry, Góry-Kolonię do granicy gminy z Gutanowem.

Wójt poinformował radę, że zmiany uchwał wynikają z rozstrzygnięć przetargowych i polegają na dostosowaniu u kwot dotacji do wysokości kwot wynikających z przetargów przeprowadzonych przez Powiatowy Zarząd Dróg. Uchwały zostały przyjęte jednogłośnie (14 radnych). Pierwsza uchwała dotyczyła udzielenia pomocy finansowej powiatowi, w wysokości: 118 767,13 zł z przeznaczeniem na przebudowę drogi powiatowej nr 2203L - etap II, w transzach w 2024 r. - w wysokości 110 073,13 zł oraz w 2025 r. - 8 694,00 zł.

Druga uchwała dotyczyła udzielenia pomocy finansowej powiatowi w wysokości: 58 029,93 zł na pierwszy etap przebudowy tej drogi, w transzach: w 2024 r. - 54 304,93 zł, zaś w 2025 r. - w wysokości 3 725 zł.

Następnie rada jednogłośnie zaktualizowała Wieloletnią Prognozę Finansową oraz uchwałę budżetową.

Rada przyjęła następnie uchwały podatkowe. Na wstępie wójt poinformował, że wszystkie uchwały były szczegółowo omówione na posiedzeniu komisji rady gminy, na którym uzgadniano poszczególne stawki podatkowe i zostały zaopiniowane pozytywnie.

Pierwszą z procedowanych uchwał, była uchwała w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2025 r.

Wójt Gminy poinformował, że propozycją uzgodnioną na komisji jest aby ten podatek zostawić na poziomie z 2024r. (Dane GUS informują, że średnia cena skupu żyta pierwszy raz od wielu lat spadła w stosunku do 2024r.).

Rada obniżyła w uchwale stawkę 86,34 zł za 1 dt do kwoty 72,10zł za 1 dt. Uchwałę podjęto jednogłośnie.

Kolejną uchwałą, była uchwała w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości. Wójt poinformował, że stawki zostaną podniesione, a każdą stawkę analizowano oddzielnie, dlatego nie ma jednej stopy wzrostu stawek. Zostały one przegłosowane proporcjonalnie przez większość komisji i odczytane przy głosowaniu przez przewodniczącą komisji.

Radna B. Pietruszewska zgłosiła wniosek o zmianę stawek podatku dotyczących: gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego ” – propozycja stawki 0,40 od m²; budynków pozostałych w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego” propozycja stawek 6,50 zł od m². Wniosek poparł radny A. Bartnik.

Przewodnicząca Rady Gminy poddała pod głosowanie wniosek radnej. W wyniku głosowania wniosek został

odrzucony (2 głosy za, 11 przeciw, 1 wstrzymujący się).

Rada przyjęła uchwałę w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Markuszów na rok 2025 w wersji uzgodnionej na komisji (11za, 1przeciw, 2wstrzymujące).

Rada przystąpiła do omówienia uchwały w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych na 2025 rok.

Wójt Gminy przekazał, że uzgodniono na komisji podwyżkę stawki o 10%. (W roku poprzednim stawka nie była zmieniana). Przewodnicząca RG poinformowała, że wpłynęły pisma od dwóch przedsiębiorców o nie zmienianie stawek. Przewodnicząca stwierdziła, że uważa rok poprzedni za dobry dla branży, a podwyżkę rada starała się wyśrodkować. W głosowaniu uchwała została przyjęta (11 za, 2 przeciw, 1 wstrzymujący). Przewodnicząca podziękowała radnym za odpowiedzialną postawę.

Następnie wójt poinformował o pracy między sesjami - przedstawił wydane zarządzenia oraz poinformował o terminie składania dokumentów w konkursie na stanowisko dyrektora Gminnego Domu Kultury (6 grudnia) oraz o przetargu na dzierżawę zbiornika w Kaleniu (18 grudnia).

Radny A. Bartnik zapytał o spór między najemcami dotyczący gołębi, czy są prowadzone jakieś negocjacje? Wójt odpowiedział, że sytuacja jest patowa, ze względu na brak reakcji na pisma. Ewentualna procedura eksmisyjna ma formę sądową i chcemy jej uniknąć odwołując się do zdrowego rozsądku stron sporu.

Przewodnicząca zamknęła obrady.

IX sesja RG 18 grudnia

Głównym tematem sesji było uchwalenie budżetu gminy na rok 2025. Radni zdecydowali też o przystąpieniu gminy do dwóch organizacji zrzeszających samorządy.

Po rozpoczęciu sesji wójt poprosił o dodanie do porządku obrad uchwały w sprawie zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Radni jednogłośnie przyjęli porządek obrad z uwzględnieniem dodatkowego punktu. Następnie rada przyjęła jednogłośnie uchwałę w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia o nazwie Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Uchwały w sprawie przystąpienia do związków referował wójt L. Łuczywek. Przedstawił on korzyści jakie wynikają ze wspólnych działań zrzeszonych w związkach samorządów. Drugim związkiem, do którego gmina postanowiła przystąpić jest Związek Gmin Lubelszczyzny. Na sesję przybył Przewodniczący Zarządu Związku Gmin Lubelszczyzny - wójt gminy Wisznice Piotr Dragan, który przedstawił zebranym działalność stowarzyszenia. Uchwałę w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia Związek Gmin Lubelszczyzny radni również przyjęli jednogłośnie, podobnie jak następną w porządku obrad - zmianę w budżecie.

Kolejny blok sześciu uchwał dotyczył zgody na sprzedaż 6 nieruchomości na rzecz ich użytkowników wieczystych, są to przedsiębiorcy, którzy złożyli wnioski zgodnie ustawą pozwalającą im na przekształcenie

użytkowania wieczystego we własność. Rada wszystkie te uchwały przyjęła 14 głosami za, przy 1 wstrzymującym się. Następnie rada rozpatrzyła petycję Rady Gminy Bargłów Kościelny w przedmiocie podjęcia uchwały dotyczącej wystąpienia do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt i innych ustaw powiązanych tematycznie. Rada postanowiła nie uwzględnić wniesionej petycji. Powodem nieuwzględnienia petycji jest fakt, że w naszej gminie problem zgłoszony przez gminę Bargłów (m.in. czipowanie) jest już uregulowany. (12 głosów za, 3 wstrzymujące).

Kolejnym punktem było rozpatrzenie skargi na działalność Wójta Gminy Markuszów. Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji odczytał uzasadnienie skargi. Komisja uznała, że skarga jest bezzasadna. Potwierdziła to następnie rada gminy w głosowaniu nad uchwałą w sprawie rozpatrzenia skargi (14 za, 1 wstrzymujący).

Rada przystąpiła do omówienia uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości opłaty.

Wójt poinformował, że w związku podwyżką stawki za odbiór śmieci do 32 zł, na komisji padła propozycja, aby zwiększyć wysokość ulgi za kompostownik do 7 zł, tak aby opłata po uldze wynosiła 25 zł. (Dlatego uzupełniono porządek obrad o dodatkową uchwałę).

Rada jednogłośnie przyjęła uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości opłaty (podstawowa stawka za wywóz śmieci - 32 zł/osobę od 1 lutego 2025). Na komisji przedstawiono kalkulację stawki, jej zwiększenie wynika głównie ze wzrostu ceny usługi odbioru śmieci po ostatnim przetargu).

Następnie rada jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym zwiększając ulgę do 7 zł/osobę. Ta uchwała wejdzie w życie 1 lutego 2025r.

Następnie radni przystąpili do uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej oraz budżetu na rok 2025. Założenia przedstawiła pani skarbnik.

Wieloletnia Prognoza Finansowa oraz projekt budżetu zostały omówione na komisji.

Najważniejsze założenia:

- dochody 25 174 900 zł
- wydatki 26 315 000 zł
- deficyt 1 140 000 zł
- fundusz sołecki 272 656,82 zł.

Główne wydatki:

- oświata i wychowanie 8 336 000 zł
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska 5 956 758,19 zł
- rodzina (działania OPS) 2 107 140 zł
- pomoc społeczna (działania OPS) 1 107 860 zł
- rolnictwo i łowiectwo 2 437 092,50 zł
- administracja 3 575 903,38zł
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 1 142 778,57 zł.

Zadania Inwestycyjne: 7 778 492,01 zł:

- modernizacja infrastruktury służącej zaopatrzeniu w wodę oraz oczyszczania ścieków (Polski Ład) 2 174 092,50 zł
- budowa sieci kanalizacji na ul. Ogrodowej 250 000 zł
 - chodnik w Górach (fundusz sołecki) 38 906,02 zł
 - cyberbezpieczny samorząd (projekt unijny) 148 006,30 zł
- doposażenie OSP (motopompa fundusz sołecki) 16 500 zł
 - rewitalizacja obszarów na terenie gminy (w tym II etap targowiska) 4 431 375 zł
 - konserwacja elewacji i wymiana dachu nad przedsionkiem i odtworzenie drzwi wejściowych w kościele św. Józefa (Polski Ład) 703 560 zł
 - przebudowa drogi powiatowej 2203L etapy I i II: 285 000 zł.

Następnie Skarbnik gminy odczytała opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o Projekcie budżetu na 2025 rok, które zostały pozytywnie zaopiniowane.

W kolejnym głosowaniu Rada Gminy przyjęła jednogłośnie uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Markuszów na lata 2025-2029.

Następnie przewodnicząca Rady Gminy odczytała opinię komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu, która była pozytywna. Odbyło się głosowanie nad uchwałą budżetową.

Budżet został przyjęty jednogłośnie (15 głosów za).

Wójt przedstawił sprawozdanie z działalności między sesjami, a radna A.Pawłot odczytała opinię o oświadczeniach majątkowych przysłaną z Urzędu Skarbowego. Radny S. Koza zapytał czy wpłynęło pismo od mieszkańców odnośnie drogi ul. Cmentarna i na jakim to jest etapie? Wójt Gminy powiedział, że było spotkanie z mieszkańcami. Prace projektowe są zakończone. Powiatowy Zarząd Dróg nie będzie wnioskował o środki gdy cała procedura nie będzie zakończona. Rzecznik będzie wyceniał każdą działkę indywidualnie. Procedura zastosowana przez powiat wynika ze specustawy (wyłączenie za odszkodowaniem). Poruszono także temat przewróconej wiaty w Zabłociu. Mieszkańcy proszą o naprawienie lub wymianę na nową. Przewodnicząca RG złożyła życzenia wszystkim obecnym na sali i mieszkańcom oglądającym obrady za pośrednictwem Internetu i zamknęła obrady.

X sesja RG 30 grudnia

Sesja została zwołana w celu dokonania ostatecznych w roku **przesunięć w budżecie gminy**. Obrady po raz pierwszy poprowadziła wiceprzewodnicząca Anna Pawłot. Proponowane zmiany omówiła skarbnik gminy Anna Szymczyk. Zmiany wynikają z otrzymanych w ostatnich dniach środków zewnętrznych z urzędu wojewódzkiego na asystenta rodziny. Środki te zostaną przekazane GOPS w Markuszowie. Ponadto proponowane jest przesunięcie 15 000 zł na koszty utrzymania przedszkolaków z naszej gminy w przedszkolach w innych gminach. Uchwała została przyjęta jednogłośnie (13 obecnych radnych, po czym wiceprzewodnicząca zamknęła sesję.

Na podstawie protokołów wójt Leszek Łuczywek
Uchwały Rady są dostępne na stronie BIP urzędu gminy

Ośrodek Pomocy Społecznej

Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest rozpoznawanie i zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. W 2024 r. GOPS realizował zadania własne i zlecone gminie, a także podejmował wiele dodatkowych działań w celu podniesienia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla potrzebujących mieszkańców gminy. W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania własne i zlecone gminie, a także podejmował wiele dodatkowych działań w celu podniesienia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najbardziej potrzebujących mieszkańców. Wydatki na ww. zadania przedstawiały się następująco:

Pomoc Społeczna: zasiłki stałe 97 060,63; zasiłki i pomoc w naturze 8 870,00; odpłatność za pobyt mieszkańca w DPS 178 403,60; usługi opiekuńcze: 18 283,66; piecza zastępcza 66 159,19; wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych 1 676,64 zł.

Świadczenia rodzinne, alimentacyjne, opiekuńcze, wychowawcze: zasiłki rodzinne z dodatkami 171 221,37; zasiłki pielęgnacyjne 233 108; świadczenia pielęgnacyjne 1 543 736; nowe świadczenie pielęgnacyjne 161 352; fundusz alimentacyjny 46 462,94; świadczenie rodzicielskie 23 795; jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka 8 000.

Zadania zlecone do realizacji w 2024r.:

dotyczy: dodatki osłonowe 112 325; zasiłek okresowy Fundusz Pomocy dla obywateli Ukrainy 1 200; refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych 2373; bon energetyczny 106 700.

Wydano: 71 zaświadczeń do programu czyste powietrze; 49 skierowań dla 101 osób, uprawniających do korzystania z pomocy w postaci paczek żywnościowych. Realizowano program „Asystent osobisty osób z niepełnosprawnością”, w którym wsparciem objęto 13 osób, oraz program „Opieka wytchnieniowa”, z której skorzystało 5 rodzin.

Praca socjalna świadczona była w 30 rodzinach. GOPS podjął też działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadania z tego obszaru realizował Zespół Interdyscyplinarny - odbyło się 12 spotkań ZI i 18 spotkań grup roboczych. W rodzinach, w których występowała przemoc domowa w br. sporządzono 4 niebieskie karty, a ogółem prowadzonych jest 9 spraw. Do każdego przypadku powołana została grupa robocza składająca się z przedstawicieli instytucji pomocowych.

GOPS wspiera a nie wyłącza osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w godnych warunkach. Pozwala zapobiegać trudnym sytuacjom, wspierając ich przy usamodzielnieniu się i integracji ze środowiskiem.

Kierownik OPS Irena Opolska

WYDAWCA GMINA MARKUSZÓW

Redaktor nac. Leszek Łuczywek.

Adres redakcji i wydawcy:

ul. Sobieskiego 1, 24-173 Markuszów. Druk ELKO sp.j.

Fot: arch. szkoły, przedszkola, sołectw, gminy, GDK.

NOWY PLAN OGÓLNY ZAGOSPODAROWANIA GMINY

Sporządzenie planu ogólnego gminy podyktowane jest zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie 24 września 2023 r. Zgodnie z tą zmianą 1 stycznia 2026 r. z mocy ustawy utraci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustawa wprowadza w jego miejsce nowy akt planowania przestrzennego w postaci planu ogólnego. Plan ogólny ma określić podział obszaru gminy na strefy planistyczne oraz wskazać gminne standardy urbanistyczne, w których szczegółowo zostaną określone profil funkcjonalny strefy oraz wskaźniki urbanistyczne takie jak maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Plan ogólny stanowi akt prawa miejscowego i będzie podstawą to sporządzania planów miejscowych. Zakres prac planistycznych jest określony zapisami ustawy z dn. 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8.12.2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. 2023 poz. 2758).

Stawki Podatku od nieruchomości:

1. GRUNTY:

- a) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – 1,30 zł od 1 m² powierzchni,
- b) pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 6,84 zł od 1 ha powierzchni,
- c) pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego 0,55zł od 1m² powierz.,
- d) niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021r. poz. 485), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – 4,51 zł od 1 m² powierzchni;

2. BUDYNKI lub ich części:

- a) mieszkalne – 1,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- b) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej: do 70 m² włącznie - 27,00 zł od 1m² powierzchni użytkowej, powyżej 70 m² - 32,00 zł od 1m² pow. użytkowej,
- c) zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 15,92 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- d) związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – 6,95 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- e) pozostałe, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 8,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej;

3. BUDOWLE – 2% ich wartości.

Dane dotyczące demografii w gminie Markuszów

- Liczba ludności na dzień 1.01.2024 – 2903
- Liczba urodzeń w 2024 r. –17 (kobiet 7, mężczyzn 10)
- Liczba osób z terenu gminy zmieniających stan cywilny 30
- Liczba osób zmarłych – 38 (kobiet 14; mężczyzn 24)
- Liczba osób zameldowanych (w tym przemeldowania na terenie gminy) – 56
- Liczba osób wymeldowanych poza gminę - 50
- Liczba ludności na 31.12. 2024 r. – 2869

kierownik USC Bożena Komsta

Z końcem sierpnia 2024 r. p. Alina Puchala zakończyła swoją wieloletnią pracę jako pełnomocnik wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i jednocześnie przewodnicząca Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Markuszowie.

Pragniemy wyrazić serdeczne podziękowania za Jej zaangażowanie oraz pasję w realizacji działań na rzecz naszej społeczności. Pani Alina przez wiele lat (2001-04, 2014-24) pełniła kluczową rolę w tworzeniu i wdrażaniu programów profilaktycznych, wspierających osoby borykające się z uzależnieniami. Działania GK PiRPA pod Jej przewodnictwem kształtowały politykę zdrowia publicznego naszej gminy oraz budowały świadomość skutków uzależnień i potrzeby wzajemnego wsparcia.

p. Alina Puchala

p. Sławomir Łowczak

Z końcem grudnia 2024 zakończyła się kadencja Pana Sławomira Łowczaka na stanowisku dyrektora Gminnego Domu Kultury w Markuszowie.

Dziękujemy za wieloletnią pracę w GDK (2005-07 instruktor, 2007-24 dyrektor), którą wzbogacał życie kulturalne naszej społeczności. Pracę łączył z pasją do historii gminy i regionu, tworząc przestrzeń, w której lokalna kultura, tradycje i historia znalazły swoje stałe miejsce. Dom Kultury w tym czasie stał się ośrodkiem edukacji i twórczości oraz pielęgnowania i przekazywania dziedzictwa kolejnym pokoleniom.

Państwu - Alinie Puchale i Sławomirowi Łowczakowi życzymy sukcesów w dalszych przedsięwzięciach, dużo zdrowia, a także nieustannej satysfakcji i poczucia dobrze wypełnionej misji, pozostając z nadzieją, że ich doświadczenie i zaangażowanie nadal będą miały pozytywny wpływ na naszą społeczność.

Wykonawcy koncertu JEDNO SŁOWO WYSTARCZY

NASI PIERWSZOKLASIŚCI

Jubileusz 650. lecia Parafii Markuszów. Bierzmowanie.

